פולע טאבעלע פון דער מלוכה־לאטעריע זעה 6־טע זייט

Opłata po cztowa uiszczona ryczałtem.

היינט 8 זייטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראָשען

נייער פאלקסבלאט

№ 163	Łódź, Sroda, 15 lipca 1931 r.	ניינטער יאהרגאנג	לאדז, מיטוואָך א׳ מנחם אב תרצ״א	№ 163

Adres Redakc’i Administracji: Łódź- Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

נחום סאקאלאוו געוועהלט

אלס פרעזידענט פון דער ציונ. ארגאניזאציע

די לייטונג איז נאך נישט געוועהלט — געוועהלט דעם אקציאנס־קאמיטעט

געעפענט די סעסיע פון דער יודישער אגענץ

דיכטער ביאליק האלט א רעדע אויפ׳ן קאנגרעס וועגען העברעאיש

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). מאָנטאָג ביינאַכט איז פאָרגעקומען אַן אָפּשטימונג פון דער ביהודשעט־רעזאָלוציע.

בעת דער אָפּשטימונג האָט צו דער גרויסער איבעראַשונג ,זיך בעוויזען אויף דער טריבונע דער דיכטער ביאַליק ,וועלכער האָט געהאַלטען אַ קורצע שעהנע רעדע אין וועלכער ער האָט אויסגעדריקט זיין פערביטערונג צוליב דעם, וואָס אין ביודשעט־פראָוויזאָריום איז נישט פערהאַן קיין סובווענץ פאַ״ן ועד הלשון און האָט געפאָדערט אַריינצו־שטעלען אינ׳ם ביודזשעט אַ פּאָזיציע פון 250 פונט פאַר׳ן דערמאָנטען צוועק.

די פלעגונג פון העברעאיש — האָט דער דיכטער געזאָגט — דאַרף פערנעמען דעם וויכטיגסטען אָרט אין ביודזשעט.

דער פאָרשלאַג איז איינשטימיג אָנגענומען גע־וואָרען.

נחום סאקאלאוו פרעזידענט פון דער ארגאניזאציע

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). דער פער־מאַנענט־אויסשוס האָט בעשלאָסען צו וועהלען נחום סאָקאָלאָוו׳ן אַלס פרעזידענט פון דער ציוניסטי־שער אָרגאַניזאַציע.

סאָקאָלאָוו האָט אויף דער זיצונג ערקלערט, אַז ער וועט זיין נישט בלויז אַ בלאַצהאַלטער נאָר ער וועט געהען אין זיינע אייגענע וועגען.

די אָפּשטימונג האָט געגעבען דעם רעזולטאַט פון 151 שטימען פאַר סאָקאָלאָוו׳ן און 101 געגען.

נעכטען זענען נאך נישט געוועהלט צוזאמענגעשטעלט די קאנדידא־טען פון דער נייער לייטונג

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). לעאָ מאָצ־קין האָט אַפּעלירט צום פערמאַנענט־אויסשוס וואָס ניכער צו פערענדיגען די אַרבייט ביים צוזאַמענשטע־לען די קאַנדידאַטען פאַר דער לייטונג, כדי צו קאָר־נען שליסען דעם קאָנגרעס דינסטאָג אָוונד.

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). דער פלע־נום פון קאָנגרעס איז איבערגעריסען געוואָרען דינ־סטאָג 11 אַ זייגער פריה. דער פערמאַנענט־אויס־שוס האָט באַך נישט געהאַט צוזאַמענגעשטעלט די קאַנדידאַטען פון דער לייטונג.

באַזעל, 14, (יט״א טעלעגראַפיש). אויף דער היינטיגער פאַרמיטאָג־זיצונג פון קאָנגרעס זענען אָפּגעשטימט געוואָרען אייניגע רעזאָלוציעס.

די פּאָליטישע רעזאָלוציע איז באָך נישט אָפּגע־שטימט געוואָרען.

ציוניסטישע אינסטאנצען נישט געוואוסט וועגן דער נאמינאציע פון נייעם הויך־קאמיסאר

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). אין די קאָנגרעס־קרייזען איז מען געוועזען שטאַרק איבער־ראַשט דערפון וואָס די ציוניסטישע אינסטאַנצען האָבען נישט געוואוסט וועגען דער נאָמינאַציע פון נייעם הויך־קאָמיסאַר, באָר מען האָט זיך ערשט דערוואוסט וועגען דעם נעכטען פון דער יט״א־דעפעשע.

בעשטראפט דעם רעוויזיאניסט, וועלכער האט אראפגעריסען די ציוניסטישע פאהן

באַזעל, 14־ יט״א טעלעגראַפיש). דאָס קאָנ־גרעס־געריכט האָט בעשטראָפט דעם רעוויזיאָ־ניסט לאַנג וועלכער האַט אַראָפּגעריסען די ציוניס־טישע פאָהן פון קאָנגרעס־זאַל — ער זאָל נישט פערנעהמען קיין שום ציוניסטישען אַמט ביז׳ן יאָהר 1932.

דעפעשע פון קאלאנעל קיש צום קאנגרעס

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). צום קאָנ־גרעס איז אָנגעקומען אַ דעפעשע פון קאָלאָנעל קיש וועלכער שרייבט : עס איז מיין פליכט צו וואָרנען נישט אָנצונעהמען קיין פרישע דעפיניציעס וועגען דער ענדציל־רעזאָלוציע. דאָס באַזעלער פראַ־גראַם האָט בעפרידיגט הערצל׳ן און דאַרף אויך אונז בעפרידיגען, איך בין איבערצייגט אַז דאָס איז אויך דער שטאַנדפּונקט פון דער איבערוויגענדער מעהר הייט פון ישוב פון ארץ־ישראל.

פערטרעטער פון פעלקער־בונד אבסערווירט די לעצטע זיצונגען פון קאנגרעס

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). דער די־רעקטאָר פון דער מאַנדאַט־סעקציע ביים פעלקער־בונד ה׳ קאַפּאַסטיני, איז נעכטען געקומען קיין באַ־זעל מיט׳ן ציל בייצוואוינען די לעצטע זיצונג פון ציוניסטישען קאָנגרעס אַלס אָבסערוואַטאָר פון פעל קער־בונד.

קאנגרעס פראטעסטירט געגען דער בעגרענצונג פון דער איינוואנדערונג קיין א״י

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). דער קאָנ־גרעס האָט אָנגענומען אַ פּראָטעסט־רעזאָלוציע גע־געז דער איינוואַנדערונגס־בעגרענצונגען קיין א״י, אין דער רעזאָלוציע ווערט געזאָגט: דער קאָנגרעס פּראָטעסטירט געגען ד ימעטאָדען וואָס די אַדמיני־סטראַציע ווענדעט אָן בנוגע דער איינוואַנדערונג; 2) געגען בעגרענצען די איינוואַנדערונג פון זקנים און געגען נישט ערלויבען די א״י איינוואוינער אַריינ־צובערענגען אין לאַנד אַריין זייערע קרובים, און 3) געגען דעם וואָס מען לאָזט נישט אַריין אין לאַנד די אימיגראַנטען פאַר וועלכע די יודישע אַגענץ נעהמט איבער די פעראַנטוואָרטליכקייט.

געוועהלט דעם אקציאנס־קאמיטעט

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). היינט נאָכ מיטאָג איז פאָרגעקומען אַ וויטערדיגע פלענאַר־זיצונג פון קאָנגרעס, ס׳זענען אָפּגעשטימט געוואָרען די פּאָליטישע רעזאָלוציעס. איינשטימיג איז אָנ־גענומען געוואָ״ען אַ פּראָטעסט־רעזאָלוציע געגען די פער־פאָלגונגען פון ציוניסטען אין רוסלאַנד, און ס׳איז געשיקט געוואָרען אַ בעגריסונג די ציוניס־טען אין רוסלאַנד.

מאַקדאָנאַלדס בריף איז אָנגענומען געוואָרען נאָר אַלס באַזע פאַר וויטערדיגע אונטערהאַנדלונגען צווישען דער ענגלישער רעגירונג און דער יודישער אַגענץ. ס׳איז אויך אָנגענומען געוואָרען דער ענט־וויקלונגס־פּלאַן פון ארץ־ישראל.

דאַן איז מען צוגעטרעטען צו וועהלען דעם פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, די קאַנדידאַטור פון נחום סאָקאָלאָוו האָט בעקו־מען 118 שטימען געגען 48, פאַר סאָקאָלאָוו׳ן האָבען געשטימט די אַלגעמיינע ציוניסטען, מזרחיסטען, אַ טייל ראַדיקאַלען און רעוויזיאָניסטען.

געגען — ד״ר לינקע און קה״ט בלומענפעלדס גרופּע. דאַן האָט מען געוועהלט 58 מיטגלידער פון אַקציאָנס־קאָמיטעט. אַלס מיטגלידער ווירדיליסטען זענען געוועהלט געוואָרען ד״ר וויצמאַן, לעאָ מאָצ־קין און אוסישקין.

באַזעל ,14. (יט״א טעלעגראַפיש). די שלוס־זיצונג פון קאָנגרעס וועט פאָרקומען היינט ביינאַכט נאָך דער פייערליכער זיצונג פון דער יודישער אַגענץ. אויף דער שלוס־זיצונג וועט געוועהלט ווע־רען די לייטונג.

געעפענט די צווייטע סעסיע פון דער יוד. אגענץ

פראָפ. וויצמאן נישט אנוועזענד

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). היינט איז פאָרגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון דער צווי־טער סעסיע פון דער יודישער אַגענץ ס׳זענען אָנ־וועזענד אַלע מיטגלידער ציוניסטען און נישט־ציוניסטען.

די ערעפנונגס־רעדע האָט געהאַלטען ציריוס אַדלער ,ס׳איז אָנוועזענד דער פּרעזידענט סאָקאָלאָו אַ גרויס פערוואונדערונג האָט אַרויסגערופען די אָב־וועזנהייט פון פּראָפ. וויצמאַן.

וועגען אלוועלטליכען יודישען קאנגרעס

באַזעל, 14. (יט״א טעלעגראַפיש). היינט איז אָוועגד איז געעפענט געוואָרען די פּאָרקאָנפערענץ וועגען דער פראַגע פון צוזאַמענרופען אַ יודישען וועלט־קאָנגרעס, ס׳זענען אָנוועזענד איבער 100 דעלעגאַטען. די ערעפנונגס־רעדע האָט געהאַלטען סטעפאַן ווייז.

פרייטאג — די ענטשיידונג

צי דייטשלאנד וועט אפגעראטעוועט ווערען פון א פינאנציעלער קאטאסטראפע

בערלין, 14, (ספּ. טעל.) די לעצטע ענט שייד־דונג וועגען די מעגליכע קרעדיטען פאַר דייטשלאַנד וועט ערשט קומען דעם 17 יולי, ווען ס׳וועלען זיך טרעפען די ענגלישע מיט די דייטשע מיניסטאָרען,

אמת איז, אַז די דאָזיגע בעגעגעניש איז בע־שטימט געוואָרען פון לאַנג, אָבער ס׳איז נישט קיין ספק, אַז דאָרט וועלען ערלעדיגט ווערען פיל וויכ־טיגע זאַכען,

הענדערסאָן איז שוין איצט אין פּאַריז און וועט קאָנפערירען מיט בריאַנען אזוי אַז אין בערלין וועט דער ענגלישער אויסערן־מיניסטער שוין האָ־בען דעם פראַנצויזישען שטאַנדפּונקט.

בערלין, 14. (טו) דער דעקרעט וועגען פערמאַכען די באַנקען און די בערזעס האָט פאַר זיך אַ ציל אַקעגענצושטעלען דער פּאַניק, וועלכע בעהמט איצט אָן דיזעלבע פאָרמען ווי אין 1923, ווען דער אָנלויף אויף די באַנקען און דער בערזען־קראַך האָט געמאַכט אונגעהויערע שאָדענס.

די אַלגעמיינע סיטואַציע איז אַ שווערע, ווייל דאָס געזונד־מאַכען די דייטשע ווירטשאַפט פער־לאַנגט אַ באַלדיגע קרעדיט פון וועניגסטענס 1 מי־ליאַרד מאַרק.

דער דייטשער מאַרק האָט אָנגעהויבען צו פאַ־לען.

דער רושם אין פוילען

קאַטאָוויץ. 14. (ספּ. טעל.) צוליב׳ן אָפּשטעלען די צאָהלונגען דורך דער דאַרמשטאַטער באַנק זענען ווי בעקאַנט אויך פערמאַכט געוואָרען די פי־ליאַס אין אויבערשלעזיען, די אויבערשלעזישע הו־טען האָבען אויף די קאָנטאָס 30 מיליאָן זלאָטעס אַזוי אַז ס׳קען איינטרעטען שוועריגקייטען ביים אויס־צאָהלען די אַרבייטער, ס׳וועט דעריבער בויטיג זיין אַ באַלדיגע הילף פון דער רעגירונג.

אין גאַנצען לאַנד האָט מען אָנגעהויבען אַרויס־צונעהמען די „וקלאַדען״ פון ד יבענק. דער דאָלאַר האָט אַרויסגעוויזען אַ שטייגענדע טענדענץ. אין וואַרש אַהאָט מע ןגעצאָהלט 9.13, אין פּריוואַטע פערקעהר 9.20

באנק־יום־טובים

בערלין, 14. (ספּ. טעל). די רעגירונג האָט אַרויסגעגעבען אַ דעקרעט וועגען באַנק־יום־טובים, אין וועלכער ס׳טאָרען נישט אַדורכגעפיהרט ווערען קיין שום טראַנזאַקציעס, אַלס אַזעלכע יום־טובים זע־נען בעשטימט געוואָרען די טעג פון 14־טען און 15־טען יולי.

מ׳צאהלט נישט קיין שטייערן

בערלין ,14, (טו) די דייטשע רעגירונג האָט אַרויסגעגעבען אַ שטרענגע פעראָרדנונג געגען די אַלע וועלכע נוצען אויס די איצטיגע פּאַניק און וועלען נישט צאָהלען קיין שטייער

(ווייטערע טעלעגראַמען זעה 2 זייט)

אינטערווענץ פון דעפ. לעווין

אז די פוילישע רעגירונג זאל זיך אקעגענשטעלען דער קאלענדאר-רעפארם

וו א ר ש א 14 (טעל. פון אונזער קארעספאנ־דענט) הרב דעפ. לעווין האט זיך היינט אין נאמען פון אלע יודישע סענאטארישע דעפוטאטען און סע־נאטארען איבערגעגעבן דעם וויצע-מיניסטער פון אויסערן בעק א מעמאריאל, אז די פוילישע רעגי־רונג זאל זיך אויף דער נאהענטסטער זיצונג פון פעל־קער-בונד זיך א קעגענשטעלען דער קאלענדאר-רע־פארם, וועלכע קאן ברענגען שאדען דער יודישער בעפעלקערונג.

וועגען יודישע רעליגיע-לעהרערס

וו א ר ש א 14 (טעל. פון אונזער קארעספאנ־דענט) דעפ. לעווין האט זיך געווענדעט צום ביל־דונגס-מיניסטער וועגען דער פראגע וואס אין יודי־שע שולען ווערען בעשטימט אלס לעהרער פון רע־ליגיע אזעלכע לעהרער וואס זענען אליין נישט רע־ליגיעז.

ריכטער דעמאנט זאל ווערען לעמבערגער וואיעוואדע

וו א ר ש א, 14 (טעלעפאניש) ווי מען פערזי־כערט וועט די נאמינאציע אויפ'ן אמט פון לעמ־בערגער וואיעוואדע נאך פארקומען היינטיגע וואך. אלס איינער פון די קאנדידאטען ווערט אנגערופען דער ריכטער דעמאנט, וועלכער האט געפיהרט די אויספארשונג פון די בריסקער ארעסטאנטען.

א „בעסיעדאווסקי" אין פוילען

וו א ר ש א, (טעל.) דער בעאמטער פון דער סאוויעטישער האנדעלס פארשטעהערשאפט אין ווארשא אינזש. וואלפאוויטש האט די טעג בעקומען א פעראָרדנונג פון מאסקווע, אז ער זאל גלייך קומען קיין רוסלאנד.

וואלפאוויטש האט די פעראָרדנונג נישט גע־וואלט אויספיהרען און האט זיך געווענדעט צו דער פוילישער רעגירונג וועגען אזיל-רעכט. וואלפאוויטש האט דאס אזיל-רעכט בעקומען.

א דעפיציט פון 200 מיליאן

זעהען פאר די קראנקען-קאסעס

וו א ר ש א 14 (טעל. פון אונזער קארעספאנ־דענט) די קראנקען-קאסעס אין פוילען זעהען היי־יאהר פאר א דעפיציט פון 200 מיליאן זלאטיס. פאראיאהרען האט דער דעפיציט בעטראפען 13 מיליאן זלאטיס.

דעפ. טקאטשעוו ענטלאפען

איבערגעטאן אין פרויען-מלבושים

וו א ר ש א, 14 (טעלעפאניש) דער קאמוניס־טישער דעפוטאט טקאטשעוו איז געזוכט געווארען דורך דער פאליציי, כדי איהם ארויסצוגעבען דעם געריכט. איצט דערוויסט מען זיך אז דעפ. טקא־טשעוו איז ענטלאפען קיין דייטשלאנד איבערגע־טאן אין פרויען-מלבושים

גרויסע עראפלאן-קאטא-סטראפע אין רוסלאנד

מ א ס ק ו א, 14 (טו) 45 קילאמעטער פון מאסקווא איז געשעהען א גרויסע עראפלאן-קא־טאסטראפע. ס'זענען דערהרגעט געווארען דער שטעלפערטרעטער פון שעף פון די רוסישע פליה־כוחות פילאוו, דער מיטגליד פון רוסישען גענעראל שטאב קאלינאווסקי, דער פערזענליכער מיטארביי־טער פון קריגס-קאמיסאר ארקאפיעוו, 2 פליהער, א מעכאניקער און 2 בעאמטע.

די קאמוניסטען אין דייטשלאנד זענען טעטיג

געשלעגען, שיסערייען, דערהרגטע ארבייטער

ב ע ר ל י ן 14 (ספ. טעל.) אין דעם פאר־ארט ניי-קעלן איז געקומען צו געשלעגען און שי־סערייען צווישען די קאמוניסטען, היטלעראוועצעס און דער פאליציי, ס'איז דערהרגעט געווארען איין נאציאנאל-סאציאליסט און איין קאמוניסט.

אין האמבארן איז בעת א צוזאמענשטויס מיט ארבייטסלאזע ; ערהרג'עט געווארען אנ'ארבייטער.

די וועלט-קאנפערענץ פון די פועלי-ציון

צוזאַמענרופען אין וויען

וו י ע ן. (יט"א) די וועלט-קאנפערענץ פון די פועלי-ציון, וואס איז פריהער בעשטימט געווארען אין ברין איז ענדגילטיג צוזאַמענגערופען געווארען אויף דעם 19-טען יולי קיין וויען.

אין דער קאנפערענץ וועט זיך בעטייליגען די גרעסטע טייל פון דער פועלי-ציון-דעלעגאציע פון 17-טען ציוניסטישען קאנגרעס. אין צענטר פון די בעראטונגען וועט שטעהן די פעראייניגונג פון די סאציאליסטיש-ציוניסטישע גרופירונגען אין די גלות-לענדער.

געשטארבען א בעקאנטער יודישער עמיגראציע-טוער

אין אנטווערפען

אַ נ ט וו ע ר פ ע ן. (יט"א) מיט איינינע טעג צוריק איז אין באַן געשטארבען איינער פון די אנגעזעהענסטע יודישע כלל-טוער אין בעלגיען אי־זידאָר טארקאָווסקי. דער פערשטארבענער איז גע־ווען דער גרינדער און פארזיצער פון דער עמיגראַצ־יע-געזעלשאַפט „עזה" אין אַנטווערפען און האָט זעהר פיל געלייסטעט אויף דעם געביט פון עמי־גראַציע-רעגולירונג. טאלקאָווסקי איז אויך געווען מיטגליד פון דער עמיגראַציע-קאָמיסיע פון דער בעלגישער רעגירונג און פערטרעטער פון בעלגיען אין אינטערנאַציאָנאַלען אַרבייטס-אַמט ביים פעלקער-בונד. פאַר זיינע לייסטונגען האָט די בעלגישע רעגירונג איהם בעעהרט מיט דעם טיטעל „ריטער פון לעאָפּאָלד-אָרדען".

צו זיין לויה איז געקומען דער דירעקטאָר פון י.ק.א." ה. אונגער פון פאַריז, וועלכער האָט דעם פערשטאָרבענעם מספיד געווען אין נאָמען פון י.ק.א. און „היצעם", ווי אויך פאָרשטעהער פון אַלע יודישע געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציעס אין בעל־גיען.

קופאן № 11

2-טע סעריע פון גרויסען פרעמיען-קאנקורס — פון — „נייעם פאלקסבלאט"

כדי זיך צו בעטייליגען אין פרע־מיען-קאָנקורס איז גענוג צוצו־שטעלען בלויז 30 קופאָנען.

א דעוויזען-קרעדיט פון 100 מיליאן דאלאר

ב ע ר ל י ן, 14. (ספ. טעל.) די אינטערנאַציאָ־נאַלע אויסצאָהלונגס-באַנק האָט בעשלאָסען צו בע־גייען דעם דעוויזען-קרעדיט, פאַר דייטשלאַנד אין דער הויך פון הונדערט מיליאָן דאָלאַר, און אַנ־טיילצונעהמען אין דער ווייטערדיגער הילפס-אַקציע פאַר דייטשלאַנד.

דער דאָזיגער בעשלוס איז פאַר דייטשלאַנד נישט גינסטיג

אין אמעריקא

נ י ו־י א ר ק, 14, (טו) אַלע דייטשע-הלוואה-אָבליגאַציעס זענען אויף דער היינטיגער בערזע שטאַרק געפאַלען, די דייוויס-אַנלייהער איז געפאַ־לען ביז 86, די יאַנג-אַנלייהע ביז 59, אויף דער דייטשער מאַרק איז אויף דער בערזע שטאַרק גע־פאַלען.

אויך אין דאנציג געשלאסען די באנקען

ד אַ נ צ י ג, 14. (טו) אויף אַ זיצונג פון די באַנקירען איז בעשלאָסען געוואָרען אַז אַלע דיי־טשע באַנקען זאָלען געשלאָסען ווערען אַזוי ווי אין דייטשלאַנד.

יודיש טעאטער

אין „פילהארמאניע" 20 נארוטאוויטשא 20

דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאן.

היינט, מיטוואך, ד. 15-טן, 9 אוו.

גאסטראלען פון ווארש. אפערעטן-סטאר-ארטיסטן

שטורמישע אפלאדיסמענטען, ענטציקונג און בעגייסטערונג

איז יעדען אָוונד אויף די סענסאציאנעלע פיעסע

פון ווייטען סיביר (סאניע די אנארכיסטקע)

אין 3 אקטען מיט א פראלאג

יודישע, רוסישע און ציגיינישע פאלקס־מאטיוון מיט טענץ.

מארגען, דאנערשטאג, 9 אווענד

ספעציעלע פארשטעלונג

אויפ'ן וועג קיין בוענאס-איירעס (אונטער די רויטע לאמטערן)

אין פארבערייטונג: דער לעצטער אפערעטן-שלאגער

דער בלינדער פאיאץ

ס'ווערט פערקויפט גאנצע פארשטעלונגען צו ביליגע פרייזען, און טיילווייזע בי־לעטען פאר גרופען און פעראיינען צו יעדע פארשטעלונג.

וואו פערברענגט מען די אווענדען אין די הייסע טעג?

נור אין גארטען PIOTRKOWSKA 113 — אין הויף —

S. Galuszyński

איינגאנג פריי איינגאנג פריי

צוקערניע און מלעטשארניע

קאנצערט פון ארקעסטער פון 28-טן קאניאווער שיסער-פולק

בעמערקונג: דער איינגאנג איז אויך פון אל. קאשטשושקי 50

מאשיך=מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע ווי אויך מצה=מעהל אייער-פערפעל אין סוכארקעס לויט קארלסבאדער סיסטעם

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בע־קאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער

איבעראל בעוואוסטער צוקערניע

ב. ווייסבערג

38 פיעטריקאווער 38

:—: טעלעפאן 82=143. :—:

אכטונג! עס ווערען אויך ארויסגעגעבען פריהשטיקען, אווענד-ברויטען ווי אויך יארסקע מיטאגען

א קעלנער (קע) ווערט געזוכט אין א פענסיאנאט. צו ערפאה־רען ווסכאדניא 18 ביי ליובעלסקי ביז 11 א זייגער פארמ.

אב'ארט צו שלאפען

פאר 2 אנשטענדיגע יונ־געלייט, איז אפצוגעבען. צו ערפאהרען פיעטריקאווער 33, אין 2-טען הויף, פארטער.

אונזער וויצע-פרעזעס ה' פייביש טייך צילייב'ן טוים פון זיין אונפערגעסליכען פאטער

נ. ע. אברהם אלי'

בן ר' יצחק מרדכי ז"ל

דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל מיט די טראדי־ציאנעלע ווערטער המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

די פערוואלטונג פון דער תלמוד תורה „עץ=החיים" ביי „עזרת עולים" וואלבארסקא 34

לאדז אהן כשר עופות=פלייש

דער ראבינאט איז דערמיט מודיע, אז

היינט ווערט אין לאדז נישט געשחט'ן קיין כשר'ע עופות גענז, הינער וכדומה

יעדער יוד דארף נזהר זיין נישט צו עסען קיין עופות-פלייש. די אלע געשאכטענע עופות זענען בחשש נבלה וטרפה.

מיר זענען אויך מוהיר די רעסטאראציעס און די קצבים נישט צו קויפען קיין געשאכטענע עופות.

די עופות=שחיטה איז אפגעשטעלט.

די אלע ארויסגעברענגטע עופות אויף זומער-וואוינונגען דארף מען נישט נוצען.

לאדזער ראבינאט עם ועד הכשרות

גאסטראלען פון דער ווילנער טרופע

XVI יאר XVI יאר

15=יעריקער יובל=טורנע אנפ. מ. מזאה.

לאדזשער שטאט-טעאטער

היינט, מיטוואך 15-טן יולי, 9 אוונט די ברויט=מיל

מארגען, דאנערשטאג, 16-טן יולי, 9 אוונט

„מאטקע גנב"

פאלקס-שטיק אין 3 אקטען מיט א פראלאג פון שלום אש מיט א. סאמבערג אלס „מאטקע".

נאענסטע פרעמיערע: „200,000" (גרויסע געווינס) פון שלום עליכם

רעזשי: י. ראטבוים דעקאר. און קאסטיומען: אנדזשיי פראנאשקא מוזיק: הענעך קאן. לידער-טעקסטן: מ. בראדערזאן.

15-יעריקער יובל = פייערונג – מאנטאג, 20-טן יולי פייערליכע אקאדעמיע אין זאל פון שטאטראט מיטוואך, 17-טן יולי פייערליכע יובל=פארשטעלונג

יודען! אונטערשטיצט די ישיבת „אהבת תורה" קויפט די היינטיגע אפצייכנונגען!

לאָדז, 15 יולי 1931

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז, 15 יולי 1931

סטאַלין
רופט אַרויס אַ נייע פּאָליטיק

צוויי וואָכען האָט די סאָוויעטישע פּרעסע פאַרשוויגען די רעדע, וואָס סטאַלין האָט געהאַלטען אויפ'ן פּלענום פון די פּאַרטיי-פיהרער, און עס ווייזט זיך אַרויס, אַז זיי האָבען געהאַט אַ גרונד דערצו. סטאַלין האָט ווייטער אָנגעזאָגט אַ נייע פּאָליטיק, וועלכע איז שטאַרק סותר די ביז איצטיגע פּאָליטיק. פאַר אונז, פאַר'ן בירגערליכען מענשען, וואָס דענקט זעלבסטשטענדיג און ער פרעגט נישט ביי זיין דענקען שטעהט אין הסכם מיט דעם, וואָס מאַרקס און לענין האָבען געזאָגט, פאַר אונז זענען זיינע טענות זעלבסטפאַרשטענדליכע זאַכען. אָבער פאַר די ראָמאַנטיקער פון דער פּאַרטיי זענען עס גאָר געוואַלדיגע נייעס, און זיי האָבען לאַנג זיך מיישב געווען ביז זיי האָבען זיך ענטשלאָסען די רעדע צו פאַרעפענטליכען. און געזאָגט האָט ער ווירקליך נייע ווערטער, וואָס האָבען זיינע חברים געמוזט עפענען די קעפּ.

מען פאַרשטעהט, אַז סטאַלין געהט שטענדיג אַרויס פון ווירטשאַפטליכען שטאַנדפּונקט. ער שטעלט זיך דערום אָפּ אויפ'ן פאַקט, וואָס נישט אַלע צווייגען פון דער סאָוויעטישער אינדוסטריע ענטוויקלען זיך גלייך. ער זעהט די סיבה אין דעם, וואָס עס הערשט אַ גלייכהייט אויף אַ געביט, וואו עס קען קיין גלייכהייט נישט זיין. ער ווייזט אָן, אַז דער קוואַליפיצירטער און פעהיגער אַרבייטער דאַרף מעהר פאַרדינען ווי דער נישט קוואַליפיצירטער. פאַר אונז איז עס זעלבסטפאַרשטענדליך. באַלד אין די ערשטע צייטען פון באָלשעוויזם האָט מען ביי אונז דערצעהלט פאָלגענדען אַנעקדאָט: אין מאָסקווע האָט געזאָלט פאָרקומען אַ קאָנצערט פון עפּעס אַ גרויסען זינגער, אָבער דער עולם האָט לאַנג געוואַרט און דער קינסטלער האָט זיך נישט באַוויזען. ווען מען האָט איהם שטאַרק געזוכט האָט מען איהם געפונען שטעהן ביים טיר און קאָנטראָלירען די בילעטען: „אויב איך בעקום אַזוי פיל ווי דער בילעטער, זאָל ער מוחל זיין געהן זינגען און איך וועל קאָנטראָלירען די בילעטען" — האָט ער ערקלערט. פאַר אונז איז עס זעלבסטפאַרשטענדליך, אַז אויפ'ן געביט פון אַרבייט און לייסטונג, קען קיין גלייכהייט נישט זיין. גלייך קענען נור מענשען זיין בנוגע זייער רעכט אָבער נישט בנוגע זייערע פעהיגקייטען און פאַרדינסט. אַזוי ווי אין דער וועלט פון בעלי-חיים איז נישטאָ קיין גלייכהייט אַזוי ווי מ'קען נישט פאַרגלייכען דעם ענגלישען פול-בלוט-פערד צום מאָנגאָלישען סטעפּען-פערדעל, אָדער דעם בערנאַרדינער הונד צום דאָרפס-הונד, אַזוי קען מען נישט אויסגלייכען אַלע מענשען און פאָדערען פון אַלע די זעלבע לייסטונגען. און אויב זיי קענען נישט לייסטען גלייך קען זייער לוין נישט זיין גלייך.

פאַר אונז איז עס אַ זעלבסטפאַרשטענדליכע זאַך. פאַר די סאָוויעטען איז עס אָבער אַ נייעס אין ער פאַרופט זיך דערביי אויף מאַרקס און לענין, אַז זיי האָבען אויך אַזוי געדענקט, ד. ה. אַז זיי האָבען אויך געדענקט לאָגיש, מענשליך.

דאָס גלייכען האָט סטאַלין געזאָגט אַ נייע וואָרט בנוגע דער אינטעליגענץ. ביז איצט האָט יעדער אינטעליגענט בעהאַלטען אַלס פאַרדעכטיג. אויף די פאַראַנטוואָרטליכע אַמטען האָט מען זיי נישט צוגעלאָזען אָדער מען האָט זיי בכלל צו קיין אַמט נישט צוגעלאָזען. אַזעלכע אַמטען האָט מען אָוועקגעגעבען נור חברים, כאָטש זיי זענען געווען גרויסע עם-הארצים. איצט ענטדעקט סטאַלין דעם גרויסען אמת, אַז אינטעליגענץ, בילדונג און וויסען זענען נישט קיין פאַרברעכען און מען דאַרף די אינטעליגענץ צוציהען און זיי געבען די פּאַסיגסטע בעשעפטיגונג, כאָטש זיי געהערען נישט צו דער פּאַרטיי.

אַ דריטער פּונקט איז די אָפּשפּאָרונגען, וואָס ער פאָדערט, אַזוי גוט ווי די בירגערליכע וועלט, וועלכע טענה'ט בסדר, אַז מען דאַרף שפּאָרען, אַזוי גוט ווי דער דייטשער קאַנצלער האַלט אין איין דערמאָהנען די בעפעלקערונג זאָל שפּאָרען, אַזוי מוט אויך סטאַלין. ער מיינט, אַז מיט'ן שפּאָרען וועט מען שאַפען קאַפּיטאַלען און מען וועט נישט דאַרפען אָנקומען צו דער בורזשואַזער וועלט זי זאָל באָרגען געלד. דער פּונקט איז שוין אַביסעל נישט קלאָר, שפּאָרען קען מען נור ווען מען פאַרדינט אַ סך און מען קען אָפּלעגען אַ גראָשען. אויב מען בעקומט באָנעס אָנשטאָט געלד און מען מוז אַלץ קויפען אין קאָאָפּעראַטיוו ווייל אין פּריוואַטען האַנדעל קאָסט אַלץ צעהן מאָל אַזוי פיל, איז דאָך נישטאָ פון וואָס צו שפּאָרען. דערצו איז דער גאַנצער ענין שפּאָרען אַ קאַפּיטאַליסטישע רפואה פון וועלכער דער קאָמוניזם ווייסט נישט.

ווי די מעשה זאָל נישט זיין, איז עס אַ נייע וואָרט. עס איז נאָר אַ פראַגע ווי לאַנג עס וועט געדויערען. מיר זענען נישט זיכער, אַז מאָרגען זאָל סטאַלין נישט האַלטען אַ צווייטע רעדע, אין וועלכער ער וועט אַלץ איבערדרעהען קאַפּויער.

ש. י. סטופּניצקי.

די „שוואַרצע טעג" אין דייטשלאַנד
צי וועט דער דייטשער מאַרק קענען אויסהאַלטען דעם אָנגריף?

די ידיעות וועלכע זענען פון מאָנטאָג אָנגעקומען און קומען אָן פון דייטשלאַנד, בעווייזען, אַז בערלין לעבט איצט איבער „שוואַרצע טעג". דאָס געשפּענסט פון באַנקראָט האָט אויפגעלעבט, האָט אָנגענומען רעאַלע פאָרמען און האָט אָנגעקלאַפּט אין דער טיר פון דייטשלאַנד.

דער באַנקראָט פון איינער פון די ריזיגסטע בענק — די „דאַנאַט-באַנק", דאָס אָפּשטעלען אָדער בעגרעניצען די צאָהלונגען פון עגדערע, דאָס פאַרמאַכען אַלע בערזעס, די פּאַניק צווישען דער בעפעלקערונג, וועלכע האָט פאַרלוירען דעם קאָפּ, די פיבערהאַפטע בעראַטונגען אין דער רעגירונג, דאָס איז דאָס בילד פון די פאַקטען און שטימונגען אין בערלין.

ס'שטעלען זיך איצט פאָלגענדע פראַגען: 1) צי וועלען די דייטשען אין דער לעצטער מינוט בעקומען הילף פון דער גאַנצער וועלט 2) אויב זיי וועלען נישט בעקומען, ווי לאַנג וועט זיך נאָך האַלטען דער דייטשער מאַרק? 3) וואָס וועט פאָרקומען אין דייטשלאַנד, אויב די וואַלוטע זאָל זיך איינברעכען און 4) צי וועט אַ קאַטאַסטראָפע אין דייטשלאַנד מיטשלעפּען מיט זיך אויך אַנדערע מלוכות.

ס'פאַרשטעהט זיך, אַז נאָר אַ נביא וואָלט געקענט געבען אַן ענטפער אויף די דאָזיגע פראַגען. מ'קען נאָר רעדען וועגען דעם ווי אַזוי וועלען וואַהרשיינליך פאַרענטפערט ווערען די דאָזיגע פראַגען.

אויב דייטשלאַנד זאָל תיכף נישט בעקומען קיין פינאַנציעלע הילף פון דער וועלט, וועט דער דייטשער מאַרק איינבעדינגט, און דאָס שוין אין די נאָהענטסטע טעג, אָנהייבען צו פאַלען. די דעוויזען-רעזערוועו פון דער מלוכה-באַנק זענען געוואָרען אַזוי קנאַפּ, אַז איינצוהאַלטען דאָס פאַלען פון דעם מאַרק, וועט שוין נישט העלפען קיין שום צענטראַלע פון דעוויזען און אפילו נישט קיין מאָראַטאָריום.

די אויפמערקזאַמקייט פון דער וועלט איז דעריבער געווענדעט אויף דער קרעדיט-הילף, וועלכע ס'דאַרפען געבען פראַנקרייך און אַמעריקאַ. דאָ שטעלט זיך אָבער אַן אַנדערע פראַגע: דייטשלאַנד איז אַזאַ ריז, אַז אויב ער האָט שוין אָנגעהויבען צו פאַלען, וועט זיין זעהר שווער דאָס פאַלען אָפּצוהאַלטען. ס'וואָלט דאָ נויטיג געווען אַ זעהר גרויסע מאָביליזאַציע פון פינאַנץ-מיטלען. ס'איז אפילו אילוזאָריש, צי אַ סומע פון אַ מיליאַרד מאַרק וואָלט דאָ געהאָלפען. און דעריבער איז נישט פאָראויסצוזעהען, אַז די וועלט-פינאַנסעריע זאָל איינגעהען אויף אַזאַ ריזיקאָ.

נאָך שוואַכער ווערט די האָפנונג, אַז די וועלט זאָל בעקומען צוטרוי צו דייטשלאַנד ווען די דייטשען אַליין האָבען דעם צוטרוי פאַרלוירען. די מיליאַרדען פון דייטשען קאַפּיטאַל ענטלויפען קיין לאָנדאָן, ניו-יאָרק, האָלאַנד און שווייץ.

אָבער צוזאַמען מיט דעם אַלעם געהען נאָך אַריין אין שפּיל פּאָליטישע מאָטיווען. פראַנקרייך שטעלט פּאָליטישע בעדינגונגען. די אינערליך פּאָליטישע סיטואַציע אין דייטשלאַנד איז אַזעלכע, אַז מ'קען נישט וויסען וועמ ס'וועט געבען די גאַראַנטיעס. די גאַראַנטיעס פון ברינינגס רעגירונג האָבען ביי דעם איצטיגען פּאַרטייאישען צוזאַמענשטעל אין דייטשלאַנד קיין גרויסען ווערט נישט. היטלער שטעהט אין אַ זייט און לאָזט נישט, אַז די וועלט זאָל האָבען צוטרוי צו ברינינגס רעגירונג. דער ענטפער אויף דער ערשטער פראַגע איז אַלזאָ, אַ גרויסע, שנעלע פינאַנציעלע הילף איז נישט וואַהרשיינליך. אַ קליינע הילף וועט די סיטואַציע נישט ראַטעווען.

וואָס וועט אַלזאָ פאָרקומען אין דייטשלאַנד ווען דער מאַרק וועט אָנהויבען צו פאַלען? ס'וועט קומען אַן איבערקעהרעניש אין דעם פּאָליטישען צוזאַמענשטעל אין דייטשלאַנד. ס'איז מעגליך אַן איבערקעהרעניש אויף רעכטס און אויף לינקס. וואַהרשיינליך איז אָבער די איבערקעהרעניש אויף רעכטס, דעמאָלט וואָלט איינגעפיהרט געוואָרען דער פאַשיזם דורך היטלערן און זיינע אָנהענגער און אויף דעם וואָלטען אויך איינגעגאַנגען די דייטשע גרויס-אינדוסטריעלער.

ווי אַזוי קענען זיך די געשעהענישען אין דייטשלאַנד אָפּרופען אויף פּוילען. דער זלאָטי האָט גאָרנישט קיין געמיינזאַמעס מיט'ן מאַרק. דער דייטשער מאַרק ווערט אפילו נישט נאָטירט אויף דער וואַרשאָווער פּרעסע. דייטשלאַנד האָט פשוט ביז איצט בּאָיקאָטירט פּוילען אין דער קרעדיט-הינזיכט. די פאַרבינדונגען פון די דייטשע באַנקען מיט די פּוילישע זענען אויך נישט קיין גרויסע, אַ חוץ די אָפּטיילונגען פון די אַזוי-גערופענע „צע"-באַנקען, וואָס געפינען זיך אין אויבערשלעזיען. נאַטירליך וועט עס האָבען אַ געוויסע ווירקונג אויף די פּוילישע פינאַנציעלע פאַרהעלטנישען, אָבער ביי אַ רוהיגע און ענערגישע בעהערשונג פון דער לאַגע, וואָלטען קיין גרויסע אויפטרייסלונגען נישט געדאַרפט זיין.

דערוויילע האָט די וואַרשאָווער בערזע זעהר שוואַך רעאַגירט אויף די אַלאַרמירענדע ידיעות פון דייטשלאַנד. דער זלאָטי האָט זיך נישט געוואַקעלט, מען דאַרף דעריבער רוהיג אָפּוואַרטען די ווייטערדיגע געשעהענישען.

די מענשליכע פאַנטאַזיע קאָן זיך נישט פאָרשטעלען
דעם גרויל פון דער קומענדיגער מלחמה
גרויסע שלום-דעמאָנסטראַציע אין לאָנדאָן

אין גרויסען לאָנדאָנער זאַל „אַלבערט-האָל" איז פאָרגעקומען אַ גראַנדיעזע דעמאָנסטראַציע לטובת דעם שלום. דער גרויסער זאַל, וועלכער נעהמט אַריין איבער 8000 מענשען איז געווען איבערפול, די דאָזיגע שלום-דעמאָנסטראַציע איז געווען כאַראַקטעריסטיש דערמיט, וואָס מיט רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען די לידערס פון אַלע דריי ענגלישע פּאָליטישע פּאַרטייען: מאַקדאָנאַלד, באַלדווין און לאָיד זשאָרזש.

די פאַרזאַמלונג האָט מיט אַ קורצע רעדע געעפענט דער פעלדמאַרשאַל סער וויליאַמס ראָבערטסאָן. דאַן האָט גענומען אַ וואָרט דער פּרעמיער מאַקדאָנאַלד, וועלכער האָט געזאָגט:

די דאָזיגע היינטיגע פאַרזאַמלונג איז אַן אָריגינעלע שלום-מאַניפעסטאַציע. אין דעם דאָזיגען זאַל זענען פאַראַן נישט קיין פאָרשטעהער פון פּאַרטייען, נאָר פאָרשטעהער פון דער פאַראייניגטער נאַציע צוליב דעם, כדי צו בעווייזען די ענגלישע דעלעגאַטען, אַז זיי זאָלען אויף דער אינטערנאַציאָנאַלער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ קלוג און קאַטעגאָריש האַנדלען.

דער פּרעמיער האָט ווייטער אָנגעוויזען, אַז מ'דאַרף נישט גלויבען אין די מיינונגען, אַז די בעוואָפנונג האָט אַ געוויסען ציל, מאַקדאָנאַלד האָט אויפגעוויזען ווי געפעהרליך ס'זענען געוואָרען איצט די פאַרשידענע מלחמה-מכשירים, גאַזען און אַזוי ווייטער אומצובריינגען הונדערטער טויזענטער און מיליאָנען מענשען. און דאָך — האָט אויסגעשריגען מאַקדאָנאַלד געפינען זיך מענשען, וועלכע האַלטען די ענטוואָפנונג פאַר שעדליך.

צי וויסען נישט די דאָזיגע מענשען, אַז די ענגלישע נאַציע האָט פאַרמשכנט איהר כבוד אין פאַרשידענע אָפּמאַכען? צי ווייסען זיי נישט, אַז די ווערסאַלער און לאָקאַרנער אָפּמאַכען האָבען פאַרפליכטעט ענגלאַנד זיך צו ענטוואָפנען? אויב די אינטערנאַציאָנאַלע שלום-קאָנפערענץ זאָל נישט קענען צונויפשטעלען קיין פּראָגראַם פון פאַרקלענערען די בעוואָפנונג, וועט די קאָנפערענץ נישט אויספיהרען איהר חוב.

צום סוף פון זיין רעדע האָט מאַקדאָנאַלד געזאָגט: מיר ווילען פאַהרען קיין גענף, כדי צו דערגרייכען, אַז די גאַנצע וועלט זאָל זיך גלייכצייטיג ענטוואָפנען, מיר וועלען זיך שטיצען אויף די דאָקומענטען, אין וועלכע די וועלט האָט זיך פייערליך פאַרפליכטעט צום ענטוואָפנען.

נאָך מאַקדאָנאַלד'ן איז אויף דער טריבונע אַרויפגעגאַנגען באַלדווין, ער האָט זיך אינגאַנצען פאַראייניגט מיט מאַקדאָנאַלדס שטאַנדפּונקט און דערביי בעמערקט, אַז די שלום אָפּמאַכען און דער כבוד פון ענגלאַנד פאָדערן אַן אינטערנאַציאָנאַלע ענטוואָפנונג. באַלדווין האָט אָנגעוויזען, אַז ענגלאַנד האָט נאָך דער מלחמה פאַרקלענערט איהר בעוואָפנונג, אָבער איהר בייספּיל איז קיינער נישט נאָכגעגאַנגען, ענגלאַנד מוז פאָדערען, אַז ס'זאָלען פאַרקלענערט ווערען די לופט-כחות און פּרובען צו דערגרייכען אַ גלייכגעוויכט פון די לופט כחות אין מערב-אייראָפּאַ. באַלדווין האָט אויך אָנגעוויזען, אַז צו דער ענטוואָפנונגס-אַרבייט מוזען אויך צוגעצויגען ווערען די סאָוויעטען, ווייל אַנדערש וועט אין מזרח-אייראָפּאַ נישט אויפהערען די מורא פאַר דעם מעכטיגען שכן, באַלדווין האָט צום סוף אָנגעוויזען, אַז אַלע פּראָבלעמען, וואָס זענען נאָך דער מלחמה ענטשטאַנען אין אייראָפּאַ זענען שווערער געוואָרען צוליב דעם, ווייל אַמעריקאַ נעהמט נישט אַנטייל אין דער פעלקער-ליגע.

לאָיד זשאָרזש האָט אין זיין רעדע געזאָגט: אַלע ענגלישע פּאַרטייען זענען אין דער ענטוואָפנונגס-פראַגע איינציג, אַלע מלוכות, וואָס האָבען אונטערגעשריבען דעם ווערסאַלער טראַקטאַט האָבען זיך פאַרפליכטעט צו בעגרעניצען זייער בעוואָפנונג ביז צו די גרענעצען פון פּאָליטישען אָפּהיטען זיך פאַר אַ געפאַהר.

די מענשליכע פאַנטאַזיע, האָט לאָיד זשאָרזש געזאָגט, קען זיך נישט פאָרשטעלען דעם גרויל פון קומענדיגער מלחמה, איצט זינגט די וועלט אַ לויב געזאַנג דעם שלום און גרייט זיך צו אַ מלחמה, אַן אַנדערונג וועט קומען נאָר דעמאָלט ווען די געזעצען, אויף וועלכע ס'שטיצט זיך דאָס לעבען פון בעזונדערע מענשען, וועלען אויך אָנגעווענדעט ווערען אין געגענזייטיגע בעציהונגען צווישען די פעלקער.

די פאַרזאַמלונג האָט דאַן אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז ענגלאַנד זאָל זיך בעמיהען, אַז ס'זאָל דערגרייכט ווערען אַן אמת'ע בעגרענצונג פון דער ענטוואָפנונג אויף דער יבשה, ים און אין דער לופט.

אַרום די סאַלאָניקער געשעהענישען
דעלעגאַציע פון בולגאַרישען יודענטום ביים גריכישען געזאַנדטען אין סאָפיע

סאָפיאַ. (יט"א) בעמענדיג אין אַכט די שטאַרקע בעאונרוהיגונג, וועלכע עס האָבען צווישען די בולגאַרישע יודען אַרויסגערופען די געשעהענישען אין סאַלאָניקי, האָט אַ דעלעגאַציע פון יודישען צענטראַל-קאָנסיסטאָריום בעזוכט דעם גריכישען געזאַנדטען כדי זיך צו אינפאָרמירען וועגען דער לאַגע. די דעלעגאַציע האָט אָנגעוויזען דעם גריכישען געזאַנדטען אויף דער גרונדלאָזיגקייט פון די קלאַגען אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן בעזוך פון סאַלאָניקער מכבי-פאָרשטעהער אין סאָפיאַ, מיט וועלכע מען האָט זיך בענוצט אין דער אַנטי-יודישער פּאָגראָם-העצע.

דאָס קאָנסיסטאָריום האָט בעשלאָסען זיך אָפּצוהאַלטען דערווייל פון אַ פּראָטעסט-אַקציע געגען די סאַלאָניקער געשעהענישען.

וועגען בויען הייזער פאַר די יודישע נשרפים אין סאַלאָניקי

סאַלאָניקי. (יט"א). כדי צו בויען נייע הייזער פאַר די יודישע איבערגעבליבענע פון דער שטאָט פּיקאָרטעל קאַמפּבעל, וואָס איז בעת דעם פּאָגראָם פאַרברענט געוואָרען, איז נויטיג אַ סומע פון 200,000 דאָלאַר. אין די יודישע קרייזען דריקט מען אויס די האָפנונג, אַז די גריכישע רעגירונג וועט קומען צו הילף די יודישע נשרפים. עס איז ענטשטאַנען אַ שטרעמונג צו רעזערווירען אַ טייל פון די הילפס-פאָנדען פאַר די געליטענע סאַלאָניקער יודען, וועלכע ווילען בעזעצען זיך אין ארץ-ישראל.

ניי̆ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

ניי̆ער פאלקסבלאט

אפגעשטעלט די עופות-שחיטה אין לאדז
מוראדיגע אוואנטורעס און געשלעגן אין שחט-הויז

מיט אַ געוויסע צייט צוריק האָט דער ראַבינאַט און ועד הכשרות זיך גענומען צו מאַכען אַן אָרדנונג אין די ענינים פון שעכטען עופות. ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען דעם, אַז אַ חוץ די אָפיציעלע שוחטים, וועלכע זענען בעשטימט פון ראַבינאַט, געפינען זיך אויך ווינקעל־שוחטים, וועלכע שעכטען שלא ברשות און דער ראַבינאַט האלט אזא שחיטה פאַר טריפה.

כדי צו האָבען אַן'אויפזיכט איבער דעם, האָט דער ראַבינאַט בעשטימט קאָנטראָל־קאָמיסיעס פון די אָפיציעלע שוחטים, וועלכע האָבען געדאַרפט אכטונג געבען וואו און ווער ס'שעכט ביי ווינקעל־שוחטים.

אויף דעם באָדען זענען ענטשטאַנען אונצעהליגע קאָנפליקטען און ס'זענען דערגאַנגען צו געוואַלדיגע געשלעגן, אַזוי איז פאַריגע וואָך אויף וואַלבאָרסקאַ גאַס אַ קאָנטראָל־קאָמיסיע 4 פאַר־טאָגס בעפאַלען געוואָרען פון אומבעקאַנטע פער־שוינען און די שוחטים פון דער קאָמיסיע זענען שטאַרק צושלאָגען געוואָרען, אויף אַ צווייט אָרט, ווסכאָדניע גאַס איז אַ קאָנטראָל־קאָמיסיע בעגע־גענט געוואָרען מיט איימערס שמוציג וואַסער.

די דאָזיגע געשלעגען און אַוואַנטורעס זענען אָנגעקומען אויך צו דער פּאָליציי און פאַריגען פריי־טאָג זענען דורך דער פּאָליציי פערהאַלטען געוואָ־רען 3 ווינקעל־שוחטים, און ביי זיי איז צוגענומען געוואָרען 3 חלפים. ווי מיר הערען איז דער ענין שוין איבערגעגאַנגען אין געריכט.

אָבער מיט דעם האָט זיך נאָך נישט געענ־דיגט. דער ראַבינאַט און ועד הכשרות האָבען פער־עפענטליכט עטליכע גענזלערס וועלכע האָבען גע־שאָכטען ביי די ווינקעל־שוחטים, און ערקלערט אַז זייערע גענז זענען טריפה.

צוליב דעם איז געכטען געקומען אין שעכט־הויז צו אַ מוראדיג געשלעג. ווען די שוחטים זע־נען נעכטען פאַרטאָג געקומען אין שעכט־הויז צו דער אַרבייט זענען זיי בעפאַלען געוואָרען מיט אַר־טשיקעס און אייזענס און געשלאָגען געוואָרען מכות רצח. ס'האָט אויך בעקומען געשלאָגען דער קאַסי־רער פון שעכט־הויז.

פּאָליציי האָט געמוזט איבערוועגירען און ליק־ווידירען דאָס געשלעג. איינער פון די שוחטים ליגט שווער קראַנק.

ווי מיר דערוויסען זיך פון אַ זיכערער קוועלע זאָל היינט אָפּגעשטעלט ווערען די עופות־שחיטה אין דער גאַנצער שטאָט.

אזא מין רעגולאציעלע
וואָס דאָס האנדעלס-געריכט האט גאָר נישט קיין שכל דערצו

(א) אויף אַן'אויסטערלישען אופן האָט אַ לאָד־זער סוחר רעגולירט זיין חוב מיט אַ ראָוונער סוחר. המעשה שהיה כך היה:

דער ראָוונער סוחר קופּינסקי איז שולדיג גע־ווען דעם לאָדזער סוחר יוליאַן שאַך 27,600 זל. (פּראָטעסטירטע וועקסלען).

איז שאַך אַוועקגעפאָהרען קיין ראָוונע רעגו־לירען דעם חוב – אַ רעגדעל אַרויף, אַ רענדעל אַראָפּ – אַבי מאַכען אַ סוף.

אין ראָוונע האָט קופּינסקי געמאַכט שאַצען דעם פּיינעם ברוך הבא, מען האָט אַוועקגעשטעלט כיבוד, טיי, איינגעמאַכטץ, און קודם המעשה האָט מען זיך אַוועקגעזעצט מאַכען אַ קאָרטעל, אַ קליין פּולקעלע פּרעפעראַנס...

לכתחילה איז שאַצן זעהר גוט געגאַנגען די קאָרט, און אַז ער האָט אָפּגעצעהלט געוואונענע געלד 700 גילדען, האָט ער זיך „ראַזנאַמיענטניעט", און ס'איז אַוועקגעגאַנגען אַזאַ פייערדיג שפּיל, אַז ס'האָט גאָרנישט לאַנג געדויערט, אַז שאַך האָט פערשפּילט די געוואונענע 700 גילדען, 1400 גיל־דען אין מזומן, וואָס ער האָט מיטגעהאַט מיט זיך, און טאַקי די 27,600 זל. פּראָטעסטען אויך...

דער סוף איז געווען, אַז קופּינסקי האָט צו־געבאָרגט שאַצן אַ הונדערטער, כדי עס זאָל קענען זיין „חזות הש"ס", ד. ה. שאַך זאָל קענען קויפען אַ באַהן־בילעט קיין לאָדז.

די גרויסע נאָאיוויטעט
פון אַן'אַרבייטסלאָזער אַרבייטערין

(א) די אַרבייטלאָזע בראָניסלאַווא שוואַשיק (נייע־לוטאָמירסקאַ 11) איז געשטאַנען אין דער רייה, כדי צו בעקומען אונטערשטיצונג, ביי דער ביוראָ אויף מאַטעיקאָ־גאַס 2.

דאָס רעכט אויף בעקומען אונטערשטיצונגען האָט זיך ביי איהר אָנגעהויבען אויסצולאָזען, און קיין נייע אַרבייט איז נישט געווען, האָט זי זיך, פאַראַכטאָגען, אין דער רייה שטייענדיג אויסגע־טענה'ט מיט איינער אַ פרוי, וועלכע האָט איהר ערקלערט, אַז זי וואוינט אין די פאַמיליען־הייזער פון י. ק. פּאָזנאַנסקי אויף אָגראָדאָווע, און אַזוי ווי זי האָט גרויסע פערבינדונגען, קאָן זי פאַר איהר קריגען אַ פיינע און בכבוד'ע אַר־בייט.

די דאַנקבאַרע שוואַשיק האָט זי דאַן פער־בעטען צו זיך אַהיים, און געגעבען איהר אַדערויף אויפ'ן מעקעל־געלד 40 זל. מזומן, אַ קלייד, אַ גילדערנעם מעדאַליאָן מיט אַ קייטעלע — אין אַל־געמיין אויף אַ סומע פון 200 זלאָטעס.

ווען די ניי־געפונענע „קומאָטרע", די פיינע מליץ־יושר'טע איז צום בעשטימטען טערמין נישט געקומען מיט'ן פּאָסטען, האָט זיך די שוואַשיק גע־לאָזט גיין זי זוכען אין די פאַמיליען־הייזער פון פּאָזנאַנסקי.

איז ווי זשע מיינט איהר: זי האָט זי גע־פונען?

עי, אסור, ווי חזיר...

איין טרייסט: פּאָליציי העלפט איהר קרעכ־צען, און זוכען.

פון דהאנדעלס-געריכט

דאָס האַנדעלס־געריכט האָט נעכטען בע־שטעטיגט דעם אָפּמאַך פון דער פירמע „אַקצ. געז. „מיכאַל גלאַזער", זשעלאַזנאַ 5 מיט איהרע בעלי־חובות, לויט וועלכען די חובות ווערען רעגולירט מיט 70 פּראָצענט, אויסגעצאָהלט אין 4 פערטעל־ראַטעס.

* * *

דאָס געריכט האָט נעכטען גענומען צו [illegible] נישט דעם פּראָטאָקאָל וועגען בילדען אַ קרעדיטאָרען־פעראייניגונג פון דער באַנקראָטירטער פירמע „יו־זעף קליינער", נאָוואָמיעסקאַ 12, און אַלס סינדיק באַנוינירט דעם אויסגעוועהלטען אַדוואָקאַט רומ־שעוויטש.

* * *

דאָס געריכט האָט פּראָלאָנגירט [illegible] גלייכ־שיין פון די באַנקראָטירטע שמואל טשעכאַנאָווסקי און יאַנקעל שור (פּיעטרקאָווער 22).

היינט און פאלג. טעג!
דער גענ׳אלער קאָמיקער פון עקראַן
Buster KEATON
אין זיין בעסטער קלאַנג־זינגענדער קרעאַציע אַלס
אימפרעסאריא
טויזענט און איין פאַסירונג, שטענ־דיג טרויעריגע מענש, וועלכער דערפרעהט אַלעמען ביז טרעהרען.
אין די איבריגע ראָלן: Anita Page
Robort Montgomery.
אויסער'ן פּראָגראַם: די פּרעכטיגע קאָ־מעדיע א.נ. „ים־העלדן" מיט די בער. קאָמיקער LAUREL i HARDY
אָנהויב אין געוועהנליכע טעג 5 אָכמיטאָג שבת, זונטאָג און יום־טוב 2.30 בייטאָג
פּאַפּולערע פּרייזען.
דער זאַל איז מעכאַניש ווענטילירט.

יולי
זון־אויפגאַנג 3.32
זון־אונטערגאַנג 7.50

מיטוואָך
15
א
מנחם אב תרצ"א

וועגען אויסלענדישע פעסער
די לאדזער סטאראסטווא האט בעקו־מען די נייע פעראָרדנונג

(2) די לאָדזער סטאַראָסטווא האָט לעצטענס בעקומען די נייע בפּרטיותדיגע פעראָרדנונג וועגען אַרויסגעבען אויסלענדישע יעהרליכע פּעסער.

א געוועהנליכער פּאַס קאָסט 200 זלאָטעס; אויף עטליכע מאָל פאָהרען – 350 זל. הנחה־פּאַס צו פאָהרען מיט א האַנדעלס־צוועק – 25 זל. א סך מאָל צו פאָהרען – 200 זל. מיט וויסענשאַפט־ליכע אָדער היילונגס־צוועקען—20 זל. פאַר א סך מאָל – 150 זלאָטעס; פאַר שיפעריי־צוועקען – 3 זלאָטעס.

– ווען ס'איז נאָך דאָ א פּאָר גילדען דער־צו, איז, ווייזט אויס, אַמביליגסטען צו פאָהרען זיך שיפען...

פון דער „ווידזעוו. מאנופאקטור"

(2) מאָרגען, דאָנערשטאָג ווערען צוריקגענומען צו דער אַרבייט 800 אַרבייטער, וואָס בעדינען 40 טויזענד שפּינדלען.

שוין דאָנערשטאָג וועלען, אלזאָ, אַרבייטען אין דער „ווידזעווער מאַנופאַקטור" 2000 אַרבייטער.

מען רעכענט, אַז אין משך פון צוויי וואָכען וועלען שוין צוריק אַרבייטען אלע אָפּגעזאָגטע אַר־בייטער.

דער גוואלד האט געהאָלפען
און א וואַרשאווער גנב כאַפּט זיין פּסק אין לאָדז

(א) שיע בערנשטיין (פּאָלודניאָווא 5) האַנ־דעלט מיט פאַרטיגע קליידער.

דעם 6 מאַי ד. י. קומט ער פון וועג צוריק קיין לאָדז מיט א וואַליזקע נישט פערקויפטע סחורה, אין דעם ווערט פון 500 גילדען.

איז ווי ער קלייבט זיך אזוי אַראָפּצוגיין פון וואַגאָן, כאַפּט שמעון ברוך עקעלשטיין (אַ וואַר־שאַווער גנב) די וואַליזקע בערנשטיינס, און לאָזט זיך לויפען.

בערנשטיין מאַכט א גוואַלד, און דער פּוֹעל־יוצא איז, אַז עקעלשטיין איז נעכטען פערמשפּט געוואָרען אויף 10 חדשים זיצען.

דאס לעצטע ווארט פון דער טעכניק
געבוירען דאס קינד אין דער חופּה־נאכט

מיט אַן'ערך 2 וואָכען צוריק אַרום 5 אַ זייגער פאַרטאָג האָט מען אָנגעקלאַפּט אין דער טיר פון דער אַקושערקע ל. הויבט זיך די אַקושערקע פויל אויף פון געלעגער, מילא שוין אַזאַ פּרנסה, נעמט דאָס העכצעל און געהט מיט מיט דער יודענע, וועלכע איז נאָך איהר געקומען זי רופען צו אַ קימפּעטאָרין.

ווען די אַקושערקע איז אַריינגעקומען אין צימער פון דער יולדות האָט זי זיך אָנגעהויבען צו רייבען די אויגען! צי שלאָפט זי נאָך, צי איז דאָס נאָר אַ חלום, אָדער זעהט צו אַ טעאַטער־פאָרשטעלונג? ס'איז אָבער געווען אַ ווירקליכקייט. אין צימער, וואו מ'האָט זי אַריינגעפיהרט האָט אַלץ אויסגעזעהן ווי נאָך אַ חתונה, פון אויבענאָן איז נאָך געשטאַנען דער כלה־טראָן בעדעקט מיט אַ פיינעם טעפּיך, אַרום און אַרום זענען געשטאַנען געדעקטע טישען מיט איבערבלייבעכצען פון גוטע מאכלים, מיט קאַנדעלאַברעס, אין וועלכע ס'האָבען זיך שוין אויסגעבערענט די ליכט, אויף דער פּאָד־לאָגע אָנגעשיט מיט קאָנפעטי איבערן צימער האָבען זיך אַרומגעדרעהט עטליכע פרויען אין ייִדענע מל בושים, זיך געבראָכען די הענד.

אין מיטען צימער איז געשטאַנען אַן'אייזערן בעטעל, אויף וועלכער ס'איז געלעגען אַ יונגע פרוי אין אַ ווייס זייד'ען קלייד און שטאַרק גע־קרעכצט.

— וואָס קומט דאָ פאָר האָט די אַקושערקע גע־פרעגט.

— איהר זעהט דאָך, מ'דאַרף האָבען אייער הילף.

— ווער איז די פרוי וואָס ליגט אין בעט.

— דאָס איז די כלה וואָס האָט היינט חתונה געהאַט.

— צי וואָסזשע האָט מען מיך גערופען צו אַ כלה אין חופּה־נאַכט, אויף דעם איז נישט קיין ענטפער, דערווייל האָט זי בעקומען די אמת'ע גע־בורט־ווועהען, די אַקושערקע האָט זיך גענומען צו איהר אַרבייט און אין 15 מינוט אַרום איז גע־פאַלען אויף דער וועלט אַ נייער בירגער פון מענליכען געשלעכט.

ווען ס'איז שוין געווען נאָך אַלעמען, האָט די אַקושערקע זיך ערשט געפרעגט וואָס דאָ איז פאָרגעקומען און מ'האָט איהר דערצעהלט אויפ'ן אויער פאַלגענדע געשיכטע, דאָס מיידעל אַנדזשא ג. איז געווען זעהר אַ נאַאיווע און אַ יונג קינד, מיט אַ יאָהר צוריק האָט זי זיך בעקענט מיט אַ יונגערמאַן גרשון ש. וועלכער איז איהר געפעלען געוואָרען און דאָס יונגע פאָר האָט זיך פער־ליבט, מיט אַ געוויסע צייט צוריק האָט דאָס נאַאיווע מיידעל זיך אָנגעהויבען זעהר שלעכט צו פיהלען און איז געווען עפּיס נישט מיט אַלעמען, צוערשט איז די פאַמיליע מיט איהר געגאַנגען צו אַ אינער־ליכען דאָקטאָר, וועלכער האָט ערקלעהרט, אַז איהם דוכט זיך, אַז דאָס מיידעל האָט עפּיס אַ געוויקס אין בויך. דעם מיידעל איז אָבער כסדר נישט בעסער געוואָרען און דאָס „געוויקס" האָט מען שוין אָנגעהויבען אָנצוזעהען. די שוועסטער פון דעם מיידעל האָט דערשמעקט, אַז עפּיס איז דאָ נישט אין אָרדנונג און אין געהיים פאַר די עלטערן איז זי מיט דער יונגערער אַנדזשאַ אַוועק צו אַן'אַקו־שער דאָקטאָר.

דער דאָקטאָר האָט זי אונטערזוכט און גאַנץ אָפען ערקלערט, אַז דאָס איז קיין שום געוויקס נישט, נאָר דאָס „פריילין" איז מעוברת.

אַנדזשאַ איז אויפגעבראַכט געוואָרען, זי האָט אָנגעהויבען שרייען.

— וואָס מיינט איהר מיט זיך, פאַניע דאָקטאָר, איך וועל אייך אָנגעבען אין געריכט פאַר בעליידי־גונגען פאַר מאַכען אויף מיר אַ בלבול, איך ווייס פון קיין שום זאַך נישט צו זאָגען.

דער דאָקטאָר האָט זיך אָבער געהאַלטען ביי ס'זייניגע, אַז דאָס פריילין איז מעוברת, אַרויס־געהענדיג פון דאָקטאָר האָט אַנדזשאַ ווייטער גע־שוואוירען איהר שוועסטער כל השבועות, אַז זי ווייסט פון גאָרנישט צו זאָגען, די שוועסטער איז דעריבער מיט איהר אַוועק צו אַן'אַנדער אינער־ליכען דאָקטאָר טש. דער דאָקטאָר האָט זי אונטער־זוכט און דאַן געפרעגט.

— איהר זענט נאָך אַ פריילין.

— יאָ האָט אַנדזשאַ שטאָלץ געענטפערט.

— און אַ חתן האָט איהר.

— יאָ.

— אויב אַזוי געהט און שטעלט אַ חופּה ווייל איהר זענט אין פינפטען חודש, אַנדזשא האָט זיך אויסגעלאַכט.

— אַז דאָס איז נישט מעגליך, ווי אַזוי קען דאָס זיין.

דער שוועסטער איז שוין אָבער קלאָהר גע־וואָרען, אַז דאָס איז שוין דוקא מעגליך און האָט אָנגעהויבען צוצואיילען מיט דער חתונה. קיינעם האָט זי פערשטעהט זיך דעם סוד נישט אויסגעזאָגט און מיט 2 וואָכען צוריק איז פאָרגעקומען די חתונה, די שוועסטער האָט געהאַט אויסגערעכענט, אַז דער געבורט דאַרף פאָרקומען ערשט אין אַ חודש אַרום. פאַר דער חופּה האָט זיך אָבער די כלה אָנגעהויבען שלעכט צו פיהלען, איהר האָט אָנגעהויבען וועה טון דער בויך, די חופּה איז פאָרגעקומען, אָבער די כלה איז געוואָרען אַלץ מעהר קראַנק, די געסט האָבען געהאַט אַ פערשטערטע שמחה און זענען דעריבער אַהיימגעגאַנגען אַ ביטעל פריהער, דער פאָטער פון די כלה האָט גענומען שפּריט און עסיג, אויסגעשמירט זיין טאָכטער און געמיינט, אַז זי האָט זיך פערקיהלט, פאַרטאָגס איז אָבער געוואָרען אַלץ קלאָהר, די כלה איז געגאַנגען צום קינד, דער חתן, וועלכער האָט יאָ געוואוסט, אַז דאָס איז זיין מלאכה איז אַרויס פון שטוב און מ'האָט געשיקט נאָך די אַקושערקע. ביז זי האָט נישט געזעהען דאָס קינד נעבען זיך, האָט די כלה נאָך אַלץ נישט געוואָלט גלויבען, אַז מיט איהר איז עפּיס געשעהען.

אַנדזשאַס מאַן איז נאַטירליך צוריקגעקומען און דער ברית איז געפּראַוועט געוואָרען צוזאַמען מיט די שבע־ברכות.

=:[0]:=—

פאבאר פון אגערס

דער לאָדזער וואָיעוואדא האָט פעראָרדענט אַנ'איבערזיכט פון אָגערס — 3-יעהריגע און עלטערע, ווי אויך פון יענע, וואָס וועלען אין דעם בעפרוכפערונגס-יאָהר 1932 ווערען 3 יאָהר אלט.

די איבערזיכט פון די אָגערס וועט פאָרקומען דעם 18 יולי, 8 אינדערפריה אויף האלערס פלאץ — פאר די פערד פון 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 פאָליציי-קאָמיסאריאט, און דעם 20 יולי — פערד פון 8, 9, 10, 11, 12, 13 און 14 קאָמיסאריאטען.

דער אינהאבער פון אָגער מוז האָבען מיט זיך אלע דאָקומענטען, וואָס זענען נוגע דעם אָגער (אז איהם מיינט מען, א שטאם-שיין, א פריהערדיגען אנערקענונגס-שיין א.א.וו.)

סאַניטאַר-קאנטראלע פון האטעלן און מעבלירטע צימערן

(מ) די סאניטאַר-אָפטיילונג ביים געזונדהייטס-אמט האָט אין חודש יוני אדורכגעפיהרט אַ סאַניטאר-קאָנטראָלע אין די האָטעלן און מעבלירטע צימערן.

אין רעזולטאט פון דער דאָזיגער קאָנטראָלע איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אז די סאניטארע לאגע אין אָט די אונטערנעהמונגען האָט זיך געבעסערט אין פערגלייך מיט פאר'איאָהרען.

פון די קאָנטראָלירטע 14 האָטעלן, איז אין 3 דער צושטאנד א גוטער, אין 8 — א מיטעלער און אין 3 — א שלעכטער.

ווי זאָגט מען עס:

— ווייס, איך... וואנצען!

לאָדזער קאפעליושען-פאבריקען ארבייטען פאר דאַנציג

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, שיקען צו לאָדזער הוטען-פאבריקען, לויט אַנ'אָפּמאַך פון אלע פוילישע פאַבריקען מיט די דאנציגער אָפנעהמער, זייער פראָדוקציע קיין דאַנציג.

די רעכנונגען דארפען געצאָהלט ווערען אין משך פון 4—5 חדשים.

אַ שטרייק אין דויבע'ס פאַבריק

(2) די פאַבריק פון „א. דויבע", וואָלטשאַנסקא 128 איז פערדונגען געוואָרען דער פירמע אונגער.

אַזוי ווי דער נייער באלעבאָס האָט געקינדיגט אַ סך אַרבייטער, (אפילו אַזעלכע, וואָס האָבען ביי דויבען געאַרבייט 20 יאָהר און מעהר) און די אינטערווענץ פון אַרבייטס-אינספעקטאָר האָט נישט געהאָלפען — האָבען אַלע אַרבייטער אין דער פאַבריק געוואָרפען די אַרבייט.

די עגזאמענס ביי קירזשנער-מייסטער

דינסטאג ד. 14 ד. ח. איז אונטערן פאָרזיץ פון ה' פשיגורסקי און אין אָנוועזענהייט פון פאָרשטעהער פון מאגיסטראט דר. לוקאשעוויטש פאָרגעקומען די עגזאמענס פון קירזשנער אין לאָדז. אויסגעהאלטען דעם עקזאמין און בעקומען דעם טיטעל „מייסטער" האָבען פאָלגענדע ה"ה פעטרושקא אפרים שאליט משה, פישעלעוויטש אברהם פישעלעוויטש ברוך הערש פון לאָדז, פינקוס ישראל און אדלער חיים פון קאליש.

אהן דעם הסכם פון אינערן-מיניסטעריום

טאר מען נישט העכערען די פרייזען אויף ברויט און פלייש

(2) דער לאָדזער וואָיעוואָדען-אַמט האָט בעקומען פון אינערן-מיניסטעריום אַ צירקולאַר, אין וועלכען עס ווערט דערמאָהנט דער פרס, אַז אין שטעט, וואָס פערמאָגען מעהר ווי 40 טויזענד איינוואוינער, טאָר מען נישט העכערען די פרייזען אויף ברויט און פלייש אָהן דער הסכמה פון מיניסטעריום.

דאָסזעלבע, אין די קלענערע שטעט — אָהן דעם הסכם פון דער ענטשפרעכענדער וואָיעוואָדזשטווע.

חוץ מזה ווערען די וואָיעוואָדעס געבעטען אכטונג צו געבען אויף דער אקציע פון רעגולירען די פרייזען, בכדי, אז אין מאָמענטען, ווען רויה-מאַטעריאלען ווערען ביליגער, זאָלען אויך ביליגער ווערען שפייז-ארטיקלען.

ווער האט „עקוויטעבל"-פאליסען

א ספעציעלער דעלעגאט קומט קיין לאדז

(2) מיט א צייט צוריק האָט מען אָנגעהויבען אַנ'אַקציע פון רעאליזירען די פאר'מלחמה'דיגע פאָליסען פון דער אַמעריקאנישער אסעקוראנץ-געזעלשאַפט „עקוויקטעבל".

א פאָרשטייער פון דער דאָזיגער געזעלשאַפט, וועלכער פיהרט איצט אדורך די ליקווידאציע פון דעם „עקוויטעבל"-פערמעגען, ה' דיטמאר געפינט זיך איצט אין ווארשאָ, און ער האָט איצט בעקומען אַנ'אויפטראג צו קומען קיין לאָדז, ווייל אין אונזער שטאָט געפינט זיך א גרעסערע צאָהל „עקוויטעבל"-פאָליסען.

ווי מיר דערוויסען זיך וועט דער ה' דיטמאר אויפנעמען פארמלחמה'דיגע פאָליסען-בעזיצער פון דער דאָזיגער געזעלשאפט אין משך פון דאָנערשטאָג, פרייטאָג און שבת.

ס'איז כדאי צו בעמערקען, אז דאָס אומבעוועגליכע פערמעגען פון „עקוויטעבל" איז א גרויסער און דער ענין פון רעאליזירען די פאָליסען וועט קאָנען ערלעדיגט ווערען אָהן געריכטליכער אינטערווענץ.

א קרבן פון א פאפיראס,

מיט וועלכען ער האט נישט געוואלט מכבד זיין צוויי אנדערע שיכורים

(א) יוזעף ביעלעשינסקי איז שכור, און ער שאָקעלט זיך אין אלע זייטען, ווי אַ לולב להבדל, אהיימגייענדיג אויף נייע-קרוטקאַ 9.

בעגעגענען איהם אויפ'ן וועג 2 אַנדערע, און זאָגען צו איהם אַזוי-צוזאָגען:

— דאַיעש, גיסטו אַ פאפּיראָס, וועט זיין וואויל צו דיר! עלעהעי, נישט — מאַכען מיר דיך פאַר אויס מענש!..

און אַזוי ווי ביעלעשינסקי האָט נישט קיין חשק צו געבען זיי אַנ'„ערגא" און נישט אַנ'ערנערען — צוברעכען זיי איהם גאָר לייטיש די ביינער, און „מעצען" איהם אריין אַ פּאָר מעסער'ס אין די זייטען.

פערבייגייער געפינען איהם שפעטער ליגען אין דער גאַס און גיבען איהם איבער אין רשות פון פאַגאָטאָוויע און פאָליציי.

רודא-פאביאניץ ערב באנקראט

מחמת דעם קלעגליכען מעמד פון דער שטעטישער ווירטשאפט

די ספעציעלע קאָנטראָל-קאָמיסיע, וואָס איז געוועהלט געוואָרען דורכ'ן ביי'עם רודאַ-פאַביאַניצער שטאָט-ראָט האָט פעסטגעשטעלט, אַז דאָס ווירטשאַפטען פון די 2 פריהערדיגע בירגערמייסטערס לאטקאָווסקי און ד"ר באַגוסלאַווסקי האָט געבראַכט דערצו, אַז ביי דעם, וואָס דער גאַנצער שטעטישער פערמעגען בעטרעפט 600.000 זלאָטעס, זענען בלויז קורצטערמיניגע חובות אָנגעמאַכט געוואָרען אויף 650 טויזענד זלאָטעס.

רודאַ-פאַביאַניץ געפינט זיך דעריבער אויף דער שוועל פון באַנקראָט, און דער מאַגיסטראַט האָט דעריבער, אויפ'ן פאָרשלאַג פון שטאָט-ראָט, בעשלאָסען אַרויסצוטרעטען מיט אַ בקשה צו דער אויפזיכטס-מאַכט, אַז: 1) דער באַנקראָט זאָל דערקלערט ווערען, און אַז די שולדיגע פריהערדיגע בירגערמייסטערס זאָלען צוגעצויגען ווערען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרטליכקייט.

א דארפישער „ווילהעלם טעל"

מאכט א תל פון א יונגען בליהענדען לעבען

(א) אין דאָרף כעלמי, ראדאָמסקער פאָוויאט איז צוריקגעקומען פון „סלוזשבע" דער יונגער פויערן-זוהן ראָך פיאָטראָווסקי, וועלכער האָט זיך אגב אין פולק אויסגעצייכענט אלס גוטער שיסער.

לויט'ן דאָרפישען מנהג האָט מען זיך משמח געווען מיט ראָך'ס צוריקקומען פון מיליטער. און מ'האָט זיך אין דאָרפישען קרייטעל שטאַרק אונטערגעלעהנט מיט משקה.

מען האָט זיך זעהר פיין געוויילט, געלאָזט וואוילגיין, געטאַנצט, און אין א געוויסען מאָמענט, האָט זיך דער בעל-שמחה געוואָטען מיט זיין 22-יאָהריגען קאָלעגע יוזעף בלאַטאָווסקי, אַז ער וועט מיט אַ געוועגליכער „דובעלטובקע" ארונטערשיסען אַנ'עפעל פון זיין קאָפּ.

יוזעפעק'ן איז דער ענין געפאָלען האָט ער זיך ארויפגעלייגט אַנ'עפּעל אויפ'ן קאָפּ. און זיך אוועקגעשטעלט ביי א בוים וואַרטען אויפ'ן שאָס...

דער שאָס איז געקומען, און — א גרויס אומגליק איז געשעהען: בעלכאַטאָווסקי איז אַנידערגעפאַלען א טויטער אויפ'ן אָרט, ווייל דער שרויט האָט איהם געטראָפען גלייך אין פנים אריין.

פיאָטראָווסקי איז אַליין אוועק און זיך איבערגעגעבען אין די הענד פון דער פאָליציי.

cukier krzepi ludzi

מאַרמאָלאַדען, קאָנפיטורען, דזשעמיס, סאָקען, קאָמפאָטען, — איז דער יסוד פון הויז-ווירטשאפטליכער שפּאָרזאמקייט.

דער סעזאָן איז אין פולען ברען!

ביליגע ביכלעך מיט פּאָרשריפטען אין יעדער בוכהאנדלונג.

konserwuje owoce

3 און 4 יאָהר טורמע

צוויי פאליטישע פראצעסען אין לאדזער קר יז-געריכט

(א) דאָס לאָדזער קרייז-געריכט האָט נעכטען פערמשפּט פאר אנטימלוכהשער טעטיגקייט: יעקב-יוסף ליפשיצען אויף 4 יאָהר טורמע, און איזידאָר קורצ'ן — אויף 3 יאָהר.

ליפשיק איז שוין פריהער אָפּגעזעסען 2 יאָר.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען: ליינוועבער (פרייהייטס-פלאץ 2), הארטמאַן (מיליגאַרסקא 1), וו. דאַניעלעצקי (פּיעטרקאָווער 127) א. פערעלמאַן (ציגעל-גאַס 32), י. צימער (וואָלטשאַנסקא 37), י. וואָיטשיצקי (נאפּיורקאָווסקיעגאָ 27).

געקומען 200 קינדער פון דער זומער-קאלאניע אין „טאז"

היינט האלב 10 אינדערפריה קומט די צווייטע פארטיע פון 200 קינדער פון דער זומער-קאָלאָניע ביי „טאָז". אלע קינדער האָבען צוגענומען אין דער וואָג, זעהען זעהר גוט אויס און פיהלען זיך גוט.

סענסאציע אין צירק

יודישער יונגערמאן רופט ארויס אלע אטלעטען אויף א קאמף

די רינג-קאַמפען אין צירק האָבען נעכטען געגעבען פאָלגענדע רעזולטאַטען: סאַסאַרסקי מיט קרומינען האָבען געפיהרט א שעהנעם קאַמף אָהן רעזולטאַט. וויינורא-שטיבאר — אָהן רעזולטאַט. שטשערבינסקי-שפּיוואַשעק אָהן רעזולטאַט. דער דעצידירענדער קאַמף צווישען פינעצקי און לופּא האָט זיך אין דער 24 מינוט געענדיגט דערמיט, וואָס לופּא האָט זיך געמוזט אונטערגעבען, ליגענדיג אין דעם אייגענעם „נעלסאָן" פון פינעצקין. ווי מיר האָבען שוין נעכטען געמאָלדען, האָט א היגער אטלעט פּיטשאַק ארויסגערופען אלע אטלעטען פון טורניר צום קאַמף. אלס ערשטען האָט ער אויסגעקליבען פּאַשאָוו'ן.

נעכטען איז פאָרגעקומען דער קאַמף צווישען איהם און פּאַשאָוו'ן. אין דער ערשטער מינוט האָט איהם פּאַשאָוו אזא שליידער געגעבען אויף ביידע לאָפּאַטקעס, אז יענער האָט נישט געוואוסט ווי אזוי אראָפּצוגעהן פון רינג.

דאַ איז אָבער געשעהען אַ סענסאַציע. אויפ'ן רינג איז ארויסגעשפּרונגען אַ יודישער יונגערמאַן און ערקלעהרט, אַז אַזוי ווי פּיטשאַק האָט געהאַט די חוצפה ארויסצורופען צום קאַמף פּאַשאָוו'ן, ווייל ער אויך מיט פּיטשאַק'ן קעמפען. דעם יונגערמאַן האָט די גאַלעריע אָנגעהויבען צו בעוואַרפען מיט זשיד-עפּיטעטען. איינער אַנ'אַטלעט סידאַקאָוו האָט זיך געכאַפּט שלאָגען דעם יונגערמאַן, אָבער באַלד האָבען זיך אָנגענומען אַנדערע יודען און דער יונגערמאַן האָט אזא שליידער געטון סידאַקאָוו'ן, אַז יענער איז אריינגעפאַלען אין דער גאַרדעראָב. צום סוף האָט פּיטשאַק דעם קאַמף אָנגענומען אָבער ערשט אויף היינט, ווייל ער איז נאָך נישט צו זיך געקומען פון קאַמף מיט פּאַשאָוו'ן. דער יונגערמאַן איז מענדעל קראַוזער, א יודישער גבור, וועגען וועלכען מיר האָבען די טעג געשריבען.

היינט קעמפען פאָלגענדע פּאָר: פּאַשאָוו — שטיינקע, שטיבאָר — לופּא, דעצידירענד קעמפען שטשערבינסקי — וויינורא און פינעצקי — שפּיוואַשעק און דער לעצטער קראַוזער — פּיטשאַק.

יודישע געשעפטען מ'שטייגנס געזאגט...

אַ מעשה שהיה מיט אַנ'אויסגעמעקטע זשירע, און ווי אזוי מ'לייגט ס'לעבעדיגע אויפ'ן טויטען

(א) אין באַוועמבער. פ. י. איז צו שמעון בוטערשניטען אויף באַזאַרנע 8 געקומען אברהם זאַלצמאַן, וועלכער האָט געפאָדערט, בוטערשניט זאָל איהם בעצאָהלען אַ 60-גער וועקסעלע מיט זיין זשירע. בוטערשניט האָט זיך אַדורכגעשמועסט מיט זאַלצמאַנען, און מען איז מושוה-געוואָרען דערויף, אַז די זשירע ווערט אויסגעמעקט און זאַלצמאַן קריגט דערפאַר 20 זלאָטעס. וכך הוה.

אַז זאַלצמאַן האָט אָבער נישט געקראָגען בעצאָהלט פאַר'ן וועקסעל ביים אויסשטעלער גופא, האָט ער אָנגעקלאָגט בוטערשניטען אין געריכט אַז יענער האָט ביי איהם גענומען דעם וועקסעל אויף אַ קוק צו טון אין דעם צווייטען צימער אריין, און דאָרט אויסגעמעקט די זשירע.

דאָס קרייז-געריכט האָט דעריבער פער'משפט בוטערשניטען אויף אַ חודש טורמע.

דער פער'משפט'ער האָט אָבער משמעות נישט געוואָלט גיין זיצען בחנם, האָט ער אָנגעגעבען אַנ'אַפּעלאַציע אין וואַרשאָ, אָנווייזענדיג דערביי מיט אַ בעשטעטיגונג פון זשאַנדצע, אַז אַזוי ווי ער וואוינט בסך הכל אין איין צימער, האָט ער דאָך נישט געקאָנט אריין אין... צווייטען צימער.

מ'האָט בוטערשניטען פריי־געשפּראָכען, און דאָס רעדעל האָט זיך איבערגעדרייט — איצט וועט זאַלצמאַן האָבען צו טון מיט'ן געריכט, מיט הוצאות, מיט מעשיות, מיט חסדות א. א. וו. און אַלץ — וועגען (רעכענט אויס) וועגען 40 גלאָטעס.

עפילאג פון א בלוטיגער טראגעדיע

דאס געריכט האט נעכטען געמשפט דעם געוו. קאסירער פון דער לאדזער פאבריק-באהן, זאקשעווסקי

(2) זיינער צייט האָט לאָדז געקאָכט מיט דער טראַגישער געשיכטע פון דעם קאַסירער אויף דער סטאַציע פון דער לאָדזער פאַבריק-באַהן, לעאָן-פּיאָטר זאַקשעווסקי, וועלכער האָט פערשוועדעט 6.507 זל. באַהן-געלד, און האָט, מחמת שאַנדע, וואָס מ'האָט געהאַלטען ביים אויפדעקען זיינע מיסברויכען, געפּרובט צו ערמאָרדען זיין יונגע ווייב און זיך אַליין.

שפּעטער מיט אַ צייט איז ער געשטאַנען פאַר'ן געריכט, אַלס בעשולדיגטער אין וועלען ערמאָרדען זיין פרוי, און ער איז פערמשפּט געוואָרען אויף אַ יאָהר פעסטונג, הגם עס איז צווישען איהם און זיין פרוי געווען אַנ'אָפּגעמאַכט, אַז אויב דער איבערגעבען זיך אין די הענד פון דער פּאָליציי — זאָלען זיי זיך בעסער ביידע דערהרגענען.

נעכטען איז זאַקשעווסקי ווידער געמשפּט געוואָרען פאַר'ן פערשווענדען דאָס באַהן-געלד.

מיט זיין אויסזעהן (אַנ'אויג איז איהם אויסגערונען פון שאָס) און זיין בידערשלאָגענהייט, האָט דער געמשפּטער אַרויסגערופען גרויס מיטלייד צו זיך.

ער האָט זיך אין אַלץ מודה געווען, און דעריבער זענען נישט פערהערט געוואָרען די עדות.

דער בעשולדיגטער האָט געאַרבייט אויף זיין אַמט צעהן יאָהר.

דער פערטיידיגער, אַדוו. האַרטמאַן, האָט אגב אָנגעוויזען, אַז קיין שום מענשליכער געריכט, וואָלט איהם נישט פער־משפּט צו בעקומען אַזאַ שטראָף, ווי ער האָט אויף זיך גענומען.

אין רעזולטאַט האָט דאָס געריכט איהם פער־משפּט אויף אַ האַלב יאָהר טורמע מיט'ן פערערעכענען דעם פאַר-אַרעסט, און דעריבער איז דער אומגליקליכער שוין נעכטען פריי־געלאָזט געוואָרען.

וואָס שייך דעם יאָהר פעסטונג האָט ער אַ דעקלאַראַציע וועגען נישט דערוויטערען זיך פון לאָדז.

דער דאלאר און די דייטשע מארק

פון דער נעכטיגער לאדזער בערזע

דער דאלאר איז נעכטען אפיציעל געוועזן 9,07; נישט אפיציעל האט מען פאר'ן דאלאר גע-צאהלט פון 9,10 ביז 9,15.

דער דייטשער מארק איז געפאלען פון 1,90 ביז 2 זל. מיט א שוואכער טענדענץ. דערביי איז דער דייטשער מארק אויף דער אפיציעלער בערזע נעכטען נישט נאטירט געווארן.

* * *

לאדזער 8-פראצענטיגע ליסטעס – א שוואכע טענדענץ.

א שעהנע טאט

די קינדער פון פערשטארבענעם קריסטליכען הויז-בעזיצער און פאבריק-בעזיצער פיביך פון פולנאצנא 14 האבען צום אנדענק פון זייער פאטער געשפענדעט 100 זלאטיס פאר יודישע זקנים וואס קענען מעהר נישט ארבייטען. דאס געלד האבען די יורשים פיביך געגעבען צו פערטיילען לויט דער אנערקענונג פון דער רעדאקציע „נייער פאלקסבלאט".

די רעדאקציע האט בעשטימט די 100 זל. פאר'ן יודישען מושב זקנים, פאמארסקא 54.

דאס געלד איז אפצונעהמען אין אדמיני-סטראציע נעגען א קוויטונג.

די יובל-פייערליכקייטען

לכבוד דער „ווילנער טרופע"

אלע פארבערייטונגען צו דער פייערליכער יובל-אקאדעמיע פון דער „ווילנער טרופע, וועלכע וועט פארקומען מאנטאג, דעם 20-טען אין זאל פון שטאט-ראט, זענען שוין געמאכט.

זייער אנטייל האבען צוגעזאגט אלע היגע קולטורעלע און געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס און די בעסטע ארטיסטישע כחות פון יודישען און פוילישען טעאטער.

אריינגאנג איז נאר לויט אומזיסטע איינלא-דונגען, וועלכע ווערען ארויסגעגעבען אין קאנצע-לאריע פון שטאטישען טעאטער.

מיטוואך, דעם 22-טען קומט פאר די פייער-ליכע יובילעאום-פארשטעלונג אין שטאטישען טעאטער.

פאר דער פאמיליע פון ערמארדעטען בראף

דער פעראיין „משמורת החולים" האט בע-שלאסען צו עפענען א זאמלונג לטובת דער פא-מיליע פון ערמארדעטען יודישען געוועלבער בראף זגערזשער 92.

די פערוואלטונג פון „משמורת החולים" שפענדעט די ערשטע 10 זל.

ביי דער ווילנער טרופע

(אנא. מ. מזאה)

אין שטאט טעאטער

היינט שפילן די ווילנער בערגעלסאנס „ברויט-מיל", די ברויטמיל איז בעצייכענט געווארן או-מעטום און אויך ביי אונז אין לאדז אלס געשעהע-ניש אין דעם יודישען טעאטער לעבען פאר דער לעצטער צייט.

מייסטערהאפט אויסגעטאקטע סאציאלע גע-שטאלטען וועלכע ווערן דערהויבען ביז צו סימבא-לישער הויך אויסגעפיהרט דורך די זאלען פון דער ווילנער טרופע מיט מרים ארלעסקא, יעקב ווייסליץ, שמואל לאנדוי און שמחה נאטאן בראש.

די פרעמיערע 200,000 ביי די ווילנער וועט די נאהענטסטע טעג דערזעהען דעם שיין פון די ראמפען. די יובל פרעמיערע מיט וועלכע די וויל-נער קלויבען זיך מזכה זיין דעם לאדזער טעאטער ליבהאבער וועט זיין, ווי עס איז צו ערווארטען א צירונג פאר די ווילנער און א שטאלץ פאר לאדז.

גרויסער ערפאלג פון די ווארשאווער סטאר-ארטיסטען

היינט ווערט אין דער לאדזער פילהארמאניע געגעבען דורך די בעריהמטע ווארשאווער סטאר-ארטיסטען די שלאגער פיעסע „פון ווייטען סיביר", וועלכע ווערט געשפילט נאר געציילטע טעג נישט קוקענדיג אויף דעם אומגעהויערן ערפאלג.

ראדיא-פראגראם

מיטוואך ד. 15 יולי

12,00 צייט-סיגנאל. 1,15 גראמאפאן-מוזיק. 4,30 פראגראם פאר קינדער. 4,45 לאדזער פאסט-קעסטעל. 4,50 קאמוניקאט פאר פישער און שיפער. 5,00 „ראדיא אויפ'ן דארף". 5,35 גראמאפאן-מוזיק 6,00 פארטראג. 7,00 לייכטע מוזיק. 7,20 פערשידענעס. 7,40 גראמאפאן-פליטען. 7,55 קא-מוניקאט פון לאדזער האנדעלס-קאמער. 8.00 מע-טעאראלאגישער קאמוניקאט. 9,15 ליטעראַרישע פערטעל שעה. 10,00 קאנצערט. 10,15 פעליעטאן 10,30 ראדיא-פרעסע און קאמוניקאטן. 12,00 לייכטע און טאנץ-מוזיק.

דער „פוילישער שטערן"

(35

סענסאציאנעלער ראמאן פון דעם וועלט-קריג

— דו פערשטייסט, — האט פרענסיס פארטגע-זעצט צו דערציילען — מארטימערן איז איינגעפא-לען אין קאפ א געניאלער געדאנק צו אפזאגען זיך פונ'ם מאסקאראד, און דערשיינען פאר מאטעסן, אלס קאפיטאן שטרענג.

3

מאטעס האט אפט געזעהן שטרענגן אין קאבינעט פון קאמענדאנט, און ער האט איהם געקאנט.

ער איז געווען שטארק איבעראשט, ווען ער האט איהם פלוצלונג דערזעהן:

גאט מיינער! קאפיטאן שטרענג! ? איז ער צו איהם צוגעלאפען — וואס קומט דא'רט פאר?

— מען בעט אייך, תיכף אהינצוקומען, אין הויז אריין! — האט שטרענג פלינק געענטפערט — און מיר מוזען נעמען דעם אויטא, כדי צו ברענגען הילף!..

מאטעס האט א קוק געטון אויף שטרענגס בעגלייטער, דערזעהן בעלפארדן, און געמיינט, אז דאס ביזטו... די פרוי האט זיך קוים געהאלטען אויף די פיס, און איהר קאפ איז געווען איינגע-הילט אין א שפיצענעם שאל.

— פריילין קוויטמאן פאהרט מיט אונז! — האט שטרענג דערקלעהרט, און די דאזיגע ווערטער האבען אינגאנצען בטל געמאכט מאטעס'עס פער-דאכטען.

ער האט בעפוילען דעם פאליציאנט אנצוזדרייען דעם מאטאר, אליין געהאלפען זיי אריינצוזעצען זיך אין אויטא, און זיך געלאזט לויפען אין הויז אריין...

ווען ער איז אנגעקומען אין קאבינעט און מיטגעטיילט אז דו שטרענג און פריילין קוויטמאן האבען צוגענומען דעם אויטאמאביל, כדי צו בר'ענ-גען הילף, האב איך פערשטאנען, אז מען האט אונז דא צו-נאר-געמאכט.

דו ביזט געלעגען א פערחלשטער אויף דער פאדלאגע, און דאס איז דאך געווען א קלאר'ער בעוויז, אז דער מענש, וואס האט בעגלייט שטרענגן איז געווען דער ריכטיגער בעלפארד.

פון דעם בין איך געקומען גלייך צו דעם אויס-פיהר, אז שטרענג און מארטימער דאס איז איינע און דיזעלבע פערזאן.

אט ווען מ'האט געדארפט פאקען!

מיר זענען אבער אזוי מבולבל געווארן, אז אונז איז אפילו נישט איינגעפאלען צו אויסנוצען דעם מאטאציקל וואס איז געשטאנען איג'ם צובוי.

דער ערשטער געדאנק מיינער איז געווען צו אלארמירען סטעגינג:

איך בין צוגעלאפען צום טעלעפאן, כדי ארויס-צורופען סטעגינג, אבער דא האב איך זיך פרשט געכאפט, אז די טעלעפאן-דראטען זענען איבערגע-שניטען.

דאן האב איך בעשלאסען צו פערהערען בער-רענטן.

ער איז געווען אויפגעבראכט אויף מאר טימערן, אנגערופען איהם „פעררעטער", און אין גרימצארן דערקלעהרט, אז די אלע דריי זענען אוודאי אוועק אין דער נאהענטער קרעטשמע, ווייל דארט געפינט זיך די טענצעריין גור-על-דין...

ליידער האבען די ענטלאפענע אונז מקדים גע-ווען אויף א שעה אומגעפעהר.

ביני לביני האט זיך איינער פון די טער-זשאנטען גענומען פערריכטען דעם טעלעפאן.

איך האב גערעכענט דעם צווייטען צו שיקען צופוס קיין סטעגינג, אבער איך האב זיך דערמאנט אינם מאטאציקל, און געהייסען, ער זאל איהם בעהמען.

א האלבע שעה שפעטער זענען אנגעקומען אין אנ'אויטאמאביל גאה'דאן האריסאן און אנ-דערע אגענטען.

צוזאמען מיט מאטעס'ן זענען זיי אוועק אין דער אנגעוויזענער קרעטשמע, הגם אין דעם, אז זיי האבען שוין פערשפעטיגט, האט קיינער נישט געצווייפעלט.

צוליב דעם טאקע בין איך דא געבליבען.

איך האב געהאלטען פאר א סך גלייכער צו פערנעהמען זיך מיט דיין געזונד-צושטאנד און וואס גיכער אוועקשטעלען דיך אויף די פיס.

הארי, וועלכער האט מיט אונגעהייערער שפא-נונג אויסגעהערט זיין ברודער, האט נישט תיכף געענטפערט: אויף אזא דורכפאל האט ער זיך גארנישט געריכט.

(פארטזעצונג קומט).

פולע טאבעלע פון דער 23-טער מלוכה-לאטעריע, 3-טע קלאס, 1-טער טאג

100.000 zł. na nr.: 45343.

50,000 zł. na nr.: 206223.

5.000 zł. na nr.: 32782.

Po 2,000 zł. na nr.. 126259 168743.

Po 1,000 zł. na nr.: 5595 66503 89038 184942.

Po 600 zł. na nr.: 68568 109544 148408 200860 205056.

Po 500 zł. na nr.: 507 27341 27951 50038 94325 98651 113894 116692 146023 171215 172817 174513 203438 209570 209730.

Po 300 zł. na nr.: 7458 13091 15935 26113 31796 39967 62251 71310 75695 84936 115651 119218 119838 121090 126650 136260 145063 148881 156169 191489 197079 198488 206468

Po 250 zł. na nr.: 186 1930 4817 5356 8488 9761 10143 10747 11814 15306 17825 18830 20433 24544 26345 32744 41859 49825 51740 52753 56218 60104 62845 63666 65924 66727 67505 68407 70919 74108 74433 75876 78676 79039 79626 80746 83735 86708 87953 90563 95891 100682 105771 106734 109602 110102 110360 111476 113430 115923 118229 121260 126682 129905 130099 130920 133953 135843 138739 140698 144526 144593 151131 152860 156056 157481 161396 164892 167817 169357 170889 171256 171787 172048 175262 175675 176374 177294 179391 182283 185457 187352 187989 192691 194405 196618 196756 197824 197830 200178 200695 201976 203412 205474 206533 208059 208128.

Po 200 zł. wygrały numery następujące:

281 303 33 40 65 511 615 88 711 80 889 985 1047 109 30 37 207 26 98 675 76 844 79 912 45 2146 243 72 97 312 36 529 667 715 61 64 68 91 92 869 905 69 3009 26 27 126 305 90 421 85 528 07 853 939 69 4011 106 335 485 587 615 761 5102 7 59 212 73 310 16 18 563 669 829 916 6034 120 315 76 500 634 861 85 7070 113 33 57 76 278 304 83 526 707 26 883 929 8055 86 117 73 231 317 440 66 70 574 82! 48 93 97 917 42 9042 162 350 65 537 84 88 659 79 774 883 903 39 62.

10050 51 304 509 772 91 810 961 11015 24 143 221 379 467 549 67 650 55 834 47 50 964 12289 401 73 524 94 600 717 30 47 82 825 13116 60 93 326 71 563 93 97 620 36 790 94 98 822 913 14026 37 162 515 52 93 604 15 43 86 711 59 81 873 9 67 89 15018 113 24 92 249 73 592 521 78 736 43 58 936 95 16007 151 95 212 46 92 314 449 56 599 629 735 830 46 59 80 93 911 54 70 17022 55 68 93 143 54 255 306 539 52 68 612 814 75 938 76 18082 108 256 317 56 410 94 568 609 716 30 853 19029 39 140 91 228 36 480 471 560 83 629 928 52.

20048 90 132 77 248 53 340 48 56 494 547 97 627 715 89 976 90 21116 23 31 229 320 72 90 418 74 92 628 752 837 44 84 958 62 22077 335 426 34 618 89 792 803 23120 224 46 320 22 471 557 617 24 30 920 24066 99 128 31 40 61 72 592 664 73 91 25059 149 247 55 314 49 523 738 876 902 62 98 26338 428 502 20 65 529 860 977 27010 33 301 20 54 68 74 409 99 615 75 87 895 957 28069 230 53 370 87 472 77 700 87 800 81 97 917 61 90 29162 73 216 21 329 42 563 681 743 835 920.

30041 53 81 322 432 44 64 74 556 654 31083 117 43 395 502 15 787 852 914 32005 86 173 434 507 622 33026 185 207 370 414 20 39 53 681 85 89 964 34029 159 324 442 520 57 71 695 991 35031 161 68 259 91 302 406 18 26 90 527 39 47 612 718 72 83 805 81 96 967 36101 82 211 87 99 452 508 91 457 877 37226 81 308 489 510 65 698 927 46 98 38205 39 419 38 77 549 639 726 942 39090 224 337 434 504 9 774 83.

40128 88 246 81 380 415 58 74 82 508 88 600 94 933 41079 182 203 457 515 614 21 888 905 42072 115 64 209 12 76 350 91 92 429 33 532 602 875 946 43021 143 52 85 217 53 62 94 383 467 94 511 13 739 830 40 77 943 77 44224 25 300 30 36 627 819 22 36 40 57 45011 79 137 204 42 377 85 99 421 54 55 546 95 628 701 46001 32 85 102 296 461 539 59 623 75 802 53 79 910 47015 34 173 82 239 335 48 97 415 84 653 746 820 29 988 48002 93 107 30 304 85 41 075 89 583 84 604 17 86 98 838 929 49106 52 73 207 27 77 94 99 320 514 17 84 665 800 3 47 58 915 88.

50489 97 547 60 78 99 761 71 80 894 947 84 51067 100 252 380 473 616 827 98 52025 87 125 248 497 507 672 894 906 77 53039 48 190 201 404 31 554 602 880 909 61 54164 229 50 345 83 452 544 621 728 819 98 932 55105 302 17 71 554 637 40 705 12 87 56022 124 205 63 65 408 621 910 60 57059 155 71 216 49 75 359 413 37 50 66 89 670 71 710 46 63 836 925 86 58295 351 704 7 59008 44 65 114 212 90 427 92 519 651 799 889.

60194 243 305 83 86 741 60 96 879 928 61059 226 335 85 537 47 96 62168 71 297 735 829 99 921 24 63037 97 115 83 527 96 726 913 40 61 68 64008 22 113 245 368 95 416 63 506 80 630 757 61 70 859 79 992 65091 102 225 351 552 53 633 746 863 900 50 66015 101 4 69 70 88 218 56 633 60 865 915 44 83 67213 84 340 675 859 949 82 68043 100 30 55 70 241 60 96 341 506 21 37 660 783 97 804 57 59 66 930 55 69133 221 96 316 422 65 547 69 710 43 804 907.

70004 177 201 56 380 404 29 38 54 540 89 686 752 891 963 64 71013 211 342 65 526 655 77 90 723 975 72016 23 82 94 134 402 14 512 605 6 742 81 904 73190 341 51 402 12 14 15 30 61 591 99 637 51 802 48 997 74065 101 26 73 230 447 615 708 875 75025 41 204 22 300 [illegible] 47 659 700 16 78 826 61 98 930 76088 106 10 97 227 424 71 515 73 736 881 912 82 77000 24 81 125 384 419 592 635 836 994 78061 146 213 23 41 98 303 442 681 723 837 991 79051 245 98 435 578 630 50 77 866 71 999.

80172 349 72 75 624 89 732 81010 200 393 97 658 821 293 290 435 84 558 62 638 90 99 881 984 84087 96 123 29 546 96 625 66 81 829 62 968 85003 53 229 89 320 92 425 60 563 669 783 885 934 70 86134 83 93 94 365 512 52 657 874 84 935 42 63 87115 210 33 313 28 29 45 513 21 43 614 64 700 16 900 47 88002 7 137 41 79 82 265 67 91 484 91 538 712 862 933 89007 207 333 447 86 98 518 861 68.

90015 153 98 208 364 456 60 66 673 859 948 91041 66 116 48 66 82 392 440 551 94 701 45 54 74 832 82 967 90 92008 138 91 261 64 300 441 504 25 67 98 657 705 58 66 88 822 904 23 44 66 93055 111 99 212 302 4 26 483 93 541 51 628 43 730 849 77 913 25 85 94027 163 333 417 65 75 614 769 827 975 95037 39 196 206 380 484 515 25 676 719 27 824 943 82 99 96242 407 514 21 785 89 97117 201 63 339 53 82 451 87 595 760 98022 36 138 46 87 374 417 45 695 762 832 75 949 64 99027 58 192 240 54 61 340 501 628 727 66 850.

100000 230 85 329 431 75 87 573 885 937 58 79 101106 41 45 51 243 422 669 735 57 85 886 102130 44 88 90 203 15 443 84 528 48 94 654 704 907 19 20 97 103110 285 90 318 34 423 63 761 830 83 947 104003 60 98 147 273 314 22 98 440 682 932 41 105074 82 167 70 575 87 650 726 74 89 92 842 916 21 30 34 106031 112 25 51 225 42 59 85 324 532 729 42 81 878 912 80 107041 135 30 627 30 715 79 80 108033 511 664 81 853 961 62 109045 47 76 102 80 249 56 342 87 468 84 614 881 974.

110054 195 201 85 330 32 33 43 413 525 50 631 56 730 916 38 111004 80 258 63 314 20 70 71 615 38 852 62 112014 45 116 244 54 58 458 500 737 74 113045 106 28 86 274 86 369 475 519 34 70 73 90 627 41 746 93 861 114260 551 80 92 95 817 115133 210 46 316 484 581 682 785 806 20 92 910 22 38 47 116010 36 37 63 127 45 249 99 300 5 412 511 626 62 67 823 46 51 69 72 117003 120 87 339 586 658 888 999 118130 42 43 278 318 36 44 442 640 93 761 62 823 966 119000 10 32 36 68 76 166 217 72 427 38 39 60 533 48 612 739 832 41.

120009 130 75 79 94 327 89 428 83 592 635 45 94 755 812 16 50 75 87 906 121185 232 67 308 90 475 91 531 57 96 687 91 93 732 64 89 801 9 32 34 908 15 17 21 35 40 66 122080 140 83 252 308 14 99 453 740 41 903 10 123023 84 89 305 428 502 696 747 876 940 74 124241 301 73 95 98 410 94 97 583 742 79 803 21 50 924 125038 115 65 322 528 44 600 60 70 810 940 126124 38 79 333 481 534 627 80 734 55 74 77 856 72 901 24 127149 428 544 75 699 725 845 86 905 80 128006 39 112 225 77 306 343 46 52 417 535 711 818 903 11 129037 148 356 402 5 70 996.

130080 170 75 307 486 524 44 52 84 131083 233 354 483 910 37 61 77 87 132106 22 62 224 329 42 69 437 28 39 94 677 763 917 133030 43 112 51 227 30 78 330 418 67 68 541 83 793 824 30 38 62 64 919 37 134003 4 116 53 87 220 88 352 64 445 515 18 869 929 61 77 135220 309 28 433 71 554 76 625 758 69 82 84 843 921 62 136074 94 194 312 44 488 513 33 38 96 661 705 24 842 89 137079 119 60 77 84 224 297 460 528 636 59 758 91 92 964 98 138099 247 416 49 576 612 24 862 139023 108 82 294 463 74 565 619 27 37 53 710 22 93 984.

140065 387 404 512 98 623 701 72 73 141106 28 65 76 94 204 86 419 52 83 627 766 888 947 52 142058 59 132 67 232 75 308 465 510 84 622 741 98 823 25 53 920 143132 89 306 487 574 622 831 70 925 41 53 62 144091 108 109 98 409 42 94 577 637 44 47 67 727 94 889 943 81 91 92 145118 73 337 38 441 563 85 651 846 58 146025 137 45 201 206 326 647 89 92 96 716 846 97 147049 50 82 90 129 45 85 213 40 543 45 750 933 47 148112 22 369 455 75 629 707 821 22 58 947 149049 65 209 11 330 57 76 694 741 51 849 923.

150082 13 58 410 13 24 54 578 608 704 837 912 151008 41 58 112 44 202 23 90 98 300 67 449 69 564 71 632 700 841 45 70 946 152125 247 363 743 90 47 87 153128 257 355 522 46 75 604 23 53 769 843 73 916 61 92 154108 274 358 63 489 639 44 89 740 93 883 914 52 155003 56 113 260 310 457 641 79 80 847 934 156050 212 40 330 74 86 554 708 12 91 857 957 157057 72 241 73 302 51 96 446 600 718 53 54 844 56 60 933 43 69 89. 158056 181 224 69 403 71 718 47 52 159131 96 240 305 459 510 39 869 92 996.

160114 99 260 470 525 62 70 629 77 741 49 62 95 812 922 49 70 161099 145 94 273 335 44 441 94 562 657 69 863 72 984 162220 84 356 473 636 90 875 163914 26 106 34 298 345 63 639 880 93 934 164147 313 32 413 609 50 53 57 74 722 35 58 81 843 993 165237 303 47 67 90 482 557 678 789 945 52 166075 150 57 59 224 377 468 525 633 94 726 30 907 167013 125 40 61 291 324 45 48 61 500 04 47 85 673 83 743 83 90 805 71 77 906 11 168004 26 118 360 87 93 459 87 99 595 612 88 785 90 866 55 169036 74 106 48 234 47 53 74 339 48 454 503 28 730 68 856 68 955.

170101 78 232 339 428 53 520 52 78 688 707 67 82 171010 264 65 315 52 466 76 650 88 827 904 08 172094 159 338 67 498 516 70 641 730 45 885 173031 45 182 204 18 20 56 351 60 743 56 844 65 936 174013 25 53 134 236 98 99 306 443 98 557 75 93 679 722 34 40 44 90 906 55 96 175020 28 37 116 242 53 613 20 66 750 876 85 988 176018 105 262 370 94 426 56 583 762 862 73 952 177020 25 40 147 249 58 [illegible] 371 98 407 69 684 750 77 800 14 43 80 928 178049 59 80 94 119 28 37 94 203 13 312 34 582 742 803 96 179038 78 91 101 08 29 224 50 325 90 99 603 85 858 89 965.

180014 93 116 70 212 345 427 580 92 650 71 81 875 78 32 181003 04 21 164 270 398 454 96 97 533 48 88 91 665 742 67 814 81 965 182233 40 357 463 509 22 608 739 66 69 83 835 903 37 44 52 183113 20 91 249 344 414 21 76 675 772 820 39 54 90 184075 82 130 49 61 233 83 311 74 498 543 51 709 39 935 47 87 185011 156 443 69 504 37 93 722 89 827 59 926 186059 65 84 90 193 390 423 500 22 49 81 86 613 759 73 91 806 09 26 900 187006 113 76 253 70 510 24 54 708 851 188022 51 173 83 240 43 86 312 66 84 94 523 30 650 700 57 94 985 64 189034 56 124 30 33 78 234 55 421 556 635 49 727 860 69 910 14 35 46 89.

190099 137 264 94 300 400 56 57 555 54 644 52 765 89 816 39 98 909 46 84 191008 115 407 30 97 597 528 65 87 737 42 68 889 192147 254 325 426 46 87 315 16 37 49 626 711 80 88 923 77 193009 144 288 488 724 44 861 64 194043 144 58 206 54 98 381 438 681 820 96 921 33 195127 213 52 374 625 728 887 98 196025 80 117 261 80 356 80 515 34 76 644 76 829 60 716 36 85 197221 55 414 548 64 770 83 720 84 904 89 91 198014 82 119 38 56 57 65 69 77 227 359 41113 20 33 58 83 509 60 623 33 739 71 85 813 65 199004 12 59 78 104 32 66 206 68 86 448 533 50 652 727 67 81 87 838 41 60 900 27 44 49 80 95.

200040 192 327 57 448 74 600 27 879 94 957 201116 24 206 38 309 471 536 71 75 645 705 15 26 75 86 87 819 36 46 960 79 87 202011 22 70 137 74 90 338 47 461 83 564 630 52 783 95 813 59 64 930 203020 42 126 36 40 345 83 85 98 461 64 843 87 879 98 908 49 204067 78 128 56 200 346 438 534 647 710 822 66 982 205043 163 215 57 85 303 420 64 524 77 556 743 898 964 206006 50 72 135 303 09 80 98 460 99 544 88 624 26 98 717 87 92 810 56 919 24 50 74 207087 183 258 448 701 02 91 97 641 816 29034 104 08 92 79 427 542 49 621 33 949 56 209011 41 54 77 86 366 84 437 40 504 31 56 719 24 870 75 969 90 93.

זאַנגוויל'ס „קעניג פון די שנאָרערס" שטייט אויף תחית-המתים

(אַ בריף פון פּאַריז).

דאָס קלאַסישע ווערק פון ישראל זאַנגוויל איז אין די לעצטע פאַר צענדליג יאָהר גרינדליך פערגעסען געוואָרען: פּאָפּולער איז געבליבען באַר דער נאָמען פון זיין בעסטער שאַפונג: דער טערמין „קעניג פון שנאָרערס" ווערט געברויכט ביי אַלע מעגליכע געלעגענהייטען. ער האָט בעקומען בירגער־רעכט אין דער יודישער געזעלשאַפטליכקייט. מ'בעצייכענט מיט איהם די פערשידענסטע געזעלשאַפטליכע און פּסיכאָלאָגישע דערשיינונגען. אָבער דאָס ווערק גופא, דער ראָמאַן „קעניג פון די שנאָרערס" איז זעהר ווייניג בעקאַנט. די פריהערדיגע אויסגאַבען איז זעהר שווער צו געפינען. קיין נייע דערשיינען נישט, און זעלטען ווער אין דעם היינטיגען דור וויסט מעהר אָדער ווייניגער גענוי דעם אינהאַלט פון זאַנגווילס ליבלינגס־ווערק, זיינע אָריגינעלע און אָפט גראָטעסקע פערסאָנאַזשען.

דאָס איז געוויס אַ שאָד. דער „קעניג פון די שנאָרערס" איז דאָס כאַראַקטעריסטישסטע ווערק פאַר זאַנגווילען, פאַר זיין אייגענאַרטיגען אַרט שרייבען, און די פיגורען פון זיין מאַיעסטעטישען שנאָרער־קעניג. מאַנאַסיאַ־בועַנאַ־זיליאַ־אַזאַוועדאַ דאַ־קאָסטאַ, פון דעם שלויען און וויציגען יאַנקעלע, פון דעם רייכען און גראָבען עושר גראַבשטאַק, פון דעם „הויכען מאַהאַמאַד" א. אַז. וו. פערדינען צו בלייבען אומפערגעסליך און אונשטערבליך אין דעם זכרון פון דעם יודישען לייענער. איינער פון די גרעסטע און אָנגעזעהענסטע פראַנצויזישע פערלאַגען, דער „פערלאַג קראַ", אין וועמענס פערוואַלטונג עס זיצען אייניגע איינפלוסרייכע יודען, האָט גענומען אויף זיך די דאַנקבאַרע אויפגאַבע צו העלפען דעם „קעניג פון די שנאָרערס" אויפצושטעהן תחית־המתים. אין די קומענדע וואָכען דערשיינט אין דער פראַנצויזישער שפּראַך אַ נייע פּראַכטפולע אויסגאַבע פון דעם דאָזיגען בוך אין אַ נייער איבערזעצונג פון דזשאָרדזש דרייפוס, אויף ליוקס־פּאַפּיר, אין אַ גרויסען פאָרמאַט און מיט אַן אויסערואָרדענטליך שעהנעם שריפט. דאָס וויכטיגסטע אָבער, וואָס וועט צוגעבען דער דאָזיגער נייער אויסגאַבע אַ בעזונדערס אייגענאַרטיגען און ווערטפולען כאַראַקטער, זענען די אילוסטראַציעס צו דער בוך, וועלכע זענען בעשטעלט געוואָרען דורכ'ן פערלאַג ביים בעקאַנטען יודישען קינסטלער י. ריבאַק.

ריבאַק איז אפשר מעהר ווי וועלכער נישט איז אַנדערער יודישער קינסטלער ווי פאָראויס בעשטימט פאַר אזא מין אויפגאַבע. זיין אַלטע נייגונג צו גראָטעסק, זיין געשפּאַנט־סאַטירישע שילדערונגען פון די געשטאַלטען, זיין שוואַכקייט צום „קרומען שפּיגעל" — דאָס אַלץ איז מעהר ווי צוגעפּאַסט פאַר דער אויפגאַבע צו אילוסטרירען זאַנגווילען, ווידער לעבעדיג צו מאַכען זיינע ערנסט־קאָמישע, מיט־איבערפלעכליכע, קאַריקאַטור—דערהויבענע פערסאָנאַזשען, אונזער קאָרעספּאָנדענט האָט געהאַט די מעגליכקייט זיך צו בעקענען מיט'ן בוך און מיט ריבאַקס אילוסטראַציעס נאָך פאַר דער דערשיינען פון דער אויסגאַבע, וועלכע פערדינט באמת די גרעסטע אויפמערקזאַמקייט פון אַלע פריינד פון דער יודישער ליטעראַטור. פון אַלע ביבליאָפילען און פון אַלע קענער פון דער יודישער קונסט.

דער פערלאַג האָט בעגרעניצט דעם קינסטלער מיט 16 אילוסטראַציעס, און אין די דאָזיגע 16 בילדער איז ריבאַקען געלונגען לעבעדיג צו מאַכען די כאַראַקטעריסטישסטע מאָמענטען פון זאַנגווילס קאַרדינאַל־ווערק. אָט שטעהט דער קעניג פון די שנאָרערס צוזאַמען מיט זיין פּראָטעזשע און קינפטיגען איידעם יאַנקעלע און דיסקוטירט מיט איהם וועגען יאַנקעלעס ריווחים. יאַנקעלע איז שטאַרק צוהיצט און זיין גראָבער פינגער איז אין אַ שטענדיגער בעוועגונג. דער דאָזיגער גראָבער פינגער דאָמינירט די גאַנצע גראַווורע. ער וואַקסט אויס צו אַ מין סימבאָל, צו אַ צענטראַלען פונקט פון דעם גאַנצען בילד. דאָס איז נישט נאַטוראַליסטיש, נישט פּראָפּאָרציאָנעל, אָבער אַן איינדרוק שאַפט זיך און בלייבט. דער גראָבער פינגער קריצט זיך איין אין זכרון.

יאַנקעלע בעהויפּטעט, אַז ר'פערדינט 150 פ. אַ יאָהר, און אויף דער צווייטער גראַווורע ווערען די דאָזיגע 150 פונט אַ לעבעדיגע זאַך. יאַנקעלע שטעהט ווי פער'חלומ'ט און צעהלט איבער אויף די פינגער פערשידענע פאָסטענס פון זיינע הכנסות. אַ קאָלאָסאַלער צייכען פון אַ פונט און אַ גרויסע ציפער 150 פערנעהמען דעם גאַנצען פאָדערשטען פּלאַן פון דעם בילד. און יאַנקעלע איז פול נחת, זיין פנים שיינט, זיינע דיקע ליפּען שמייכלען: אַ פערקערפּערונג פון זעלבסטצופרידענקייט און פרעהליכער קבצנות.

דער מאַיעסטעטישער קעניג פון די שנאָרערס וויל נישט אָפּשטעהן אין ברייטקייט פון זיין קינפטיגען איידעם, און ער זאָגט איהם צו אַ באמת קעניגליכען נדן; באָדען־שטחים אין ארץ־ישראל, גאַנצע קוואַרטאַלען אין לאָנדאָן. און אַ דריטע אילוסטראַציע פון ריבאַקען דעקט אויף דעם איראָניש־קאָמישען זין פון די דאָזיגע הבטחות: אַ קעסטעלע מיט ארץ־ישראל־ערד רעפּרעזענטירט די שטחים באָדען אין ארץ־ישראל, און די קוואַרטאַלען אין לאָנדאָן זענען יענע גאַסען, אויף וועלכע דער שנאָרער האָט אַזוי צו זאָגען אַ מאָנאָפּאָל אַרומצוגעהן איבער די הייזער. אין סאַמע צענטער פון דער צייכנונג שטעהט אַ גרויסער פּאָרטרעט פון דער קינפטיגער כלה, פון דעם קעניגס טאָכטער אין אַ ראַהם פון נדבה־פענסען, און יאַנקעלע שטעהט ווי פער'כשופ'ט פאַר דער דאָזיגער שעהנער פערספּעקטיוו, אַביסעל סקעפּטיש, אָבער דאָך טיף בעגייסטערט פון אמת קעניגליכע גליקען.

גאַנצע פיר צייכנונגען זענען געווידמעט דעם הערליכען עפּיזאָד מיט גראַבשטאַקען. מיט דעם ניי־אויפגעקומענעם גביר, וועלכען דער מאַיעסטעטישער שנאָרער נוצט אויס אויף אַלע מעגליכע אופנים. אָט איז זייער ערשטע בעקאַנטשאַפט אויפ'ן פיש־מאַרק און דער גרויסער פיש אַרום, וועלכען עס שפּילט זיך פונאַנדער די גאַנצע געשיכטע פון זייער בעגעגעניש, דאָמינירט דאָס גאַנצע בילד, בעקומט כמעט ווי אַ זעלבסטשטענדיגע בעדייטונג, ווערט אַליין אַ פערסאָנאַזש פון אור־קאָמישער סצענע. און דאַן — דער שבת'דיגער מיטאָג ביי גראַבשטאַקען: דער דיקער באַלעבאָס, די מאָגערע און אומבעדייטענדע באַלעבאָסטע, דער אָפּגעריסענער שנאָרער־קעניג, וועלכער הויבט אויף מיט איין האַנד אַ דזשענטלמענישען טאָסט פאַר דער אָנוועזענדער דאַמע און מיט דער אַנדערער לייגט ער שטילערהייט אַריין אין קעשענע פון דעם צווייטען אורח, יאַנקעלע, זילבערנע לעפּעלעך, און גאָפּלען פון דעם טיש, און ביי דער זייט — דער אַריסטאָקראַטישער גוי'אישער לאַקיי וויטקינסאָן, פאַר וועלכען עס ציטערט אין דער נשמה גראַבשטאַק גופא. און אַ דריטע צייכנונג פון דער זעלבער סעריע — דער קעניגליכער שנאָרער האָט אויסגעשנאָרט ביי גראַבשטאַקען אַ גאַנצען פּאַק פון האַלב־אָפּגעטראָגענע, האַלב־נייע קליידער, האָט בעקומען ביי איהם אַ גרויסען קאַסטען, כדי איינצופּאַקען די קליידער. און גראַבשטאַק אַליין זעצט זיך אַרויף מיט זיין גאַנצען געוויכט אויף דעם דעקעל פון דעם קאַסטען, כדי צו העלפען איינצופּאַקען דאָס, וואָס מ'האָט ביי איהם צוגענומען. און אויף ווייטערער צייכנונג איז פעראייביגט גראַבשטאַק גופא מיט אַ גרויסען זאַק, פול מיט נדבות, וועלכע ער צוטיילט צווישען שנאָרערס ביים אַרויסגאַנג פון שול — אַ גראָב פנים פון אַ זעלבסטצופרידענעם ניי־אויפגעקומענעם גביר, גוטמוטיג און ציניש, שלוי און תמ'עוואַטע.

צוויי צייכנונגען זענען געווידמעט דעם אונפערגלייכליכען עפּיזאָד פון דער מלחמה צווישען דעם קעניג פון די שנאָרערס און דעם „הויכען מעמד" — דעם העכסטען אָרגאַן פון דער ספרדישער יודישער קהלה אין ענגלאַנד. דער מעמד בעשולדיגט מאַנאַסיאַ־באַענאַ־באַזיליאַ־אַזאַוועדאַ־דאַקאָסטאַ אין דעם, אַז ער דערנידעריגט די באַר בעלע ספרדי'שע קהלה, ווילענדיג אויסגעבען זיין טאָכטער פאַר אַ פּוילישען יודען. די מיטגלידער פון דעם מעמד־רייכע עם־הארצים, וואָס האָבען שוין פון לאַנג אָן פערגעסען אפילו די שפּראַך, אין וועלכער עס איז געשריבען געוואָרען דער קאָדעקס פון זייער קהלה — זענען בעצייכענט זיצענדיג אויף דעם גרויסען קאָדעקס־בוך, אין וועלכען זיי פערשטעהען גאָרנישט און וועלכער איז שוין פון לאַנג געוואָרען פאַר זיי אַ טויטע זאַך. מאַנאַסיאַ, וועלכער בעהערשט די אַלטע פּאָרטוגעזישע שפּראַך, וועלכער איז אַ גרויסער בקי אין אַלע קאָדעקס־בעשטימונגען, בעהערשט אינגאַנצען די סיטואַציע געוויס אַריבער פון פערטיידיגונג צו אַנ־אָפענסיווע און לאָזט סוף־כל־סוף פונאַנדער די גאַנצע בכבוד־טויטע אינסטיטוציע.

איך האָב נישט בדעה איבערצודערציילען און צו דערצעהלען אַלע 16 אילוסטראַציעס פון דעם ווידער־אויפגעלעבטען זאַנגוויל־בוך. אָבער עס איז אַנ'אמת'ער קונסט־גענוס צו האַלטען אין דער האַנד און דורכצובלעטערען דעם דאָזיגען פּראַכטפולען בוך, אַ דאַנק וועלכען עס שטעהט אויף תחית־המתים דער אַזוי־אומגערעכט פערגעסענער „קעניג פון די שנאָרערס" פון דעם גרעסטען ענגליש־יודישען שרייבער.

י. שערמאַן.

שווינדעל אויף 25,000 דאָלאַר אין ווילנע

אין ווילנע איז לעצטענס בעגאַנגען געוואָרען אַ שווינדעל פון זעהר אַ גרויסען מאַסשטאַב.

די געשיכטע איז אַזאַ:

מיט אַ קורצער צייט צוריק איז קיין ווילנע אַראָפּגעקומען פון פּאַריז אַ געוויסע קאָווריגינאַ, וועלכע האָט גע'ירש'נט אין ווילנער קאַנט אַ גרויסען גוט, וועלכער בעטרעפט צעהנדליגער טויזענדער זלאָטיס.

איהרע גיטער זענען אָבער געווען פערכאַפּט דורך אַנדערע פּערזאָנען, ווילענדיג אַרויסבעקומען זיי, איז פרוי קאָווריגינאַ געקומען קיין ווילנע אַדורכצופיהרען די נויטיגע פאָרמאַליטעטען און אין פאַל פון נויט — צו פּראָצעסירען זיך.

אין ווילנע האָט די פרוי זיך געווענדעט צו אַ געוויסען מ., אַ מענש וועגען וועלכען זי האָט בעקומען די בעסטע מיינונגען.

בעקענענדיג זיך מיט'ן ענין האָט מ. ערקלערט, אַז אַרויסצובעקומען די גיטער פון די פרעמדע הענד איז זעהר שווער. דאָס איז אַ פערשלעפּטע קרענק, און ס'איז בכלל אַ צווייפעל צו וועט זיך דאָס לאָזען דורכפיהרען אין לעבען. מ. האָט ערקלערט, אַז ער איז גרייט צו פערנעהמען זיך מיט דעם ענין. ער דאַרף אָבער האָבען פון איהר דעם גרעסטען צוטרוי און אַ גענעראַלע בעפולמעכטיגונג.

פרוי קאָווריגינאַ, האָבענדיג צוטרוי צו מ—ן האָט לאַנג נישט געטראַכט און אַרויסגעגעבען איהם אַזאַ בעפולמעכטיגונג. חוץ דעם האָט זי דאָ נישט געקענט פערבלייבען אַ לענגערע צייט און איז אויף צוריק אַרויסגעפאָהרען קיין פּאַריז.

ס'האָט זיך שפּעטער אַרויסגעוויזען האָט מ. פאַלש פערזיכערט די פרוי אַז דעם ענין איז שווער אַדורכצופיהרען. אין דער אמת'ן האָט מ. איינס און צוויי אַדורכגעפיהרט די נויטיגע פאָרמאַליטעטען און האָט פערקויפט דעם גרעסטען טייל פון איהרע גיטער און וועלדער אַ יודישען סוחר פאַר אַ סומע פון 25 טויזענט דאָלאַר, וועלכע ער האָט בעקומען פון סוחר ש. האָט מ. איבערגעשיקט דער פרוי, ס"ה 1000 גילדען.

פרוי קאָווריגינאַ האָט זיך דערוואוסט וועגען שווינדעל. זי איז גלייך אַראָפּגעקומען קיין ווילנע און האָט איבערגעגעבען דעם גאַנצען ענין דער געריכטס־מאַכט, וועלכע האָט פערפיהרט געגען מ'ן אַ פּראָצעס.

דער סענסאַציאָנעלער שווינדעל האָט אין געוויסע קרייזען געמאַכט אַ שטאַרקען רושם.

אויטאָמאַטישע שווייסונגען
מעטאַל־בעאַרבייטונגען
שלאָסעריי־אַרבייטען
מאַשינען־טיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאָנסטאַנטינער 11/13
(רוג זאַכאָדניאַ

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE
ZIELONA 6.
Telefon 12-333
tel. 12-333
tel. 12-333
ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אַלע פּלוצימדיגע פאַרפאַלען צו יעדער צייט ביי טאָג און ביינאַכט ווי אויך אין אַלע אַקושעריע און גינעקאָלאָגישע הילף.

ר. איזראעל

ליבע און טויט

סענסאַציאָנ. עראָטישער ראָמאַן פון לאָדזשער לעבען

(61

— ביזט אַ וואַזשנער פלאַקען־שיסער, אַדאָלף, מיט אַזעלכע ווי דו איז גוט צו געהן אין באָד אַריין און נישט פיהרען קיין טראַנספּאָרטען קיין „באַגינע". איך האָב גערן צו פאָהרען מיט די נקבה־לעך, וועלכע פאָהר'ן אַרויס ווי שעפּסעלעך און ווייסען גאָרנישט, אַז זיי פאָהרען צו דער שחיטה. צום טייוועל זאָל עס געהן, אַלע היינד האָבען זיך אָנגעריסען אויף אונזער פּרנסה, וואָס האָב איך געזאָלט ווערען אַ רב, אַז איך קען נישט לערנען? אַ בוכהאַלטער, אַז איך קען נישט שרייבען, בין איך געוואָרען אַ סוחר און האַנדעל מיט מיידלעך, דער טייוועל זאָל דאָס נעמען.

אַלע זענען שוין געווען שיכור'לעך נאָך דער סעודה וואָס זיי האָבען זיך געמאַכט צוליב דעם נס וואָס ס'איז זיי געשעהען מיט לעהמאַנ'ען.

אין דערזעלבער צייט זענען געזעסען צוזאַמען די 11 מיידלעך און גערעדט וועגען די געשעהענישען אויף דער שיף, אַלע האָבען בעדויערט שטאַרק דעם פּראָפעסאָר לעהמאַן, וועלכער האָט זיך אַזוי שטאַרק אינטערעסירט מיט זייער טרופּע און אַזאַ מבין געווען אויף קונסט, אַלע מיידלעך האָבען גערעדט צוזאַמען, אַזוי, אַז מ'האָט נישט געוואוסט וועלכע ס'רעדט.

— איך גלויב נישט, אַז ער האָט זיך געוואָלט אַליין אַריינוואַרפען אין ים, פאַרוואָס האָט ער דאָס געוואָלט טון, האָט געזאָגט איינע פון די מיידלעך, ער איז דאָך געווען אין פולען הומאָר, קיין שום פערדעכטיגעס איז אויף איהם נישט געווען צו בעמערקען, נישט אַנדערש ווי דאָ איז געשעהען עפּיס אַ געהיימניספול אומגליק.

ריטאַ איז געזעסען אין אַ ווינקעל און זיך נישט אַריינגעמישט אינ'ם געשפּרעך, די טעמפּעראַמענטפולע לעבעדיגע און בעוועגליכע ריטאַ איז איצט געווען פערצווייפעלט, איהר האָט זיך געמישט אין קאָפּ, זי האָט זיך נישט געקענט קיין עצה געבען וואָס זי זאָל אָנהויבען צו טון, זי האָט שטאַרק בעדויערט איהרע חבר'טעס, וועלכע ווייסען נישט פון דער גרויסער געפאַהר וואָס זיי שטעהט פאַר, זי וואָלט גערן זיי דערצעהלט וועגען אַלעם וואָס זי ווייסט, אָבער האָט מורא געהאַט פאַר דער פּאַניק וואָס די דאָזיגע ידיעה קען אַרויסרופען, זי האָט דעריבער געשוויגען, אָבער וואָס מעהר זי האָט געשוויגען, אַלץ מעהר האָט זי געליטען.

ריטאַ — דו רעדסט דאָך עפּיס גאָרנישט וועגען דעם אומגליק, האָט איינע פון די מיידלעך געזאָגט.

לאָז זי צורוה, האָט אַן אַנדערע געזאָגט, זי איז טרויעריג, לעהמאַן איז דאָך געווען איהרס אַ פריינד.

ריטאַ האָט זיך אויפגעשטעלט און איז אַרויסגעגאַנגען, זי האָט זיך ענטשלאָסען וואָס ס'זאָל נישט פאָרקומען געהט זי צום קאַפּיטאַן, זי האָט מעהר נישט געקענט אויסהאַלטען דעם קוואַל, נישט געקענט מעהר ליידען.

אָהן שום צערעמאָניעס האָט זי געעפענט די טיר פון קאַפּיטאַנס קאַבינעט און איז אַהין אַריין, זי איז געבליבען שטעהן אין דער טיר ווי איינגעגראָבען, אין צימער איז געזעסען דער קאַפּיטאַן און... ד"ר לעהמאַן.

לעהמאַן איז אויך געווען איבעראַשט פון דעם מיידעלס דרייסטקייט אַהער צו קומען.

— געהט צו נעהנטער פריילין, איך פערשטעה אייער איבעראַשונג דאָס בין איך פריילין ריטאַ.

דער קאַפּיטאַן האָט ריטאַן געפיהרט נעהנטער צום טיש צו און זי אָנגעזעצט.

— פריילין ריטאַ אום גאָטעס ווילען, האָט דער קאַפּיטאַן געזאָגט, צי האָט אימיצער בעמערקט, אַז איהר זענט אַהער געגאַנגען.

— ענטשולדיגט הער קאַפּיטאַן, איך האָב לאַנג מיך געשלאָגען מיט דער דעה, צי איך זאָל אַהער קומען, אָבער איך האָב מעהר נישט געקענט אויסהאַלטען, איך האָב געמוזט אייך זעהען.

— דאָס מאַכט נישט אויס, פריילין, איך פרעג צי ס'האָט אייך אימיצער נישט בעמערקט.

— דוכט זיך מיר, אַז נישט, אויף וויפיל ס'איז מעגליך געווען האָב איך מיך געהיטען, ס'איז אָבער מעגליך, אַז די אויסוואָרפען וואָס דרעהען זיך דאָ אַרום האָבען אומעטום דאָס אויג.

— יאָ דאָס איז מעגליך, זיי פיהרען אַ שווערען קאַמף מיט אונז אין זעלטענע אומשטענדען דאָס פּאַסירט מיר דאָס ערשטע מאָל אין מיין גרויסער פּראַקטיק.

— אָבער קודם־כל, האָט זיך לעהמאַן אָנגערופען — בעטראַכט איך פאַר מיין פליכט אייך ליבער פריילין האַרציג צו דאַנקען פאַר דעם וואָס איהר האָט מיר אָפּגעראַטעוועט דאָס לעבען און דאָס עטליכע מינוט פאַר'ן טויט, איך האָב מיך שוין געהאַט אָפּגעזעגענט מיט דער גאַנצער וועלט און דאַן זענט איהר ווי אַ מלאך געקומען און מיך אָפּגעראַטעוועט, איך ווייס נישט ווי אַזוי אייך צו דאַנקען, איך וויל אייך אָבער מעלדען מיט דער גאַנצער קאַטעגאָרישקייט, אַז אויך איהר געפינט זיך איצט אין אַ גרויס געפאַהר און מען דאַרף אָנווענדען גרויס אויפמערקזאַמקייט, כדי אייך און אייערע חבר'טעס אַרטיסטקעס אָפּצוראַטעווען.

— איך ווייס פון דעם זעהר גוט, האָט ריטאַ געענטפערט.

— וואָס איהר ווייסט, אַז איהר ווערט געפיהרט דורך פרויען־הענדלער.

— יאָ איך האָב מיך אָנגעשטויסען און איצט פערשטעה איך גענוי אַלץ וואָס דאָ קומט פאָר.

איך וויל אייך דעריבער מעלדען, אַז מיט מיין גאַנצער זעלע בין איך ביי אייך, ס'זאָל אייך קיין שום שלעכטס נישט געשעהען, כדי אייך אָפּצוראַטעווען פון אַ לעבען אין שאַנד און שמוץ, וואָס איז לויט מיין מיינונג ערגער פון טויט.

— איך האָב מורא, האָט ריטאַ געזאָגט, אַז זיי זענען כיטרער פון אייך, און איהר וועט זיי נישט בייקומען.

(פאָרטזעצונג קומט).

8-ינג, רעטניקעס!

אנשטאט זיך בארגנו א בעט אויף אפגוי-געלד
פערזעהט אייך בעסער פאר'ן זעלבען געלד

PALMA-PATENT

מיט אן עכט פאטענטירט בעט מיט א מאטראץ

Palma-Patent

וואס איז אלעמען בעקאנט מיט זיין פראקטישקייט, הדיערהאפטיגקייט
און עסטעטישקייט מיט א גאראנטיע אויף 3 יאהר.
אויף לאגער שטענדיג א גרויסער אויסוואהל לעזשאקעס, פעלד-בעטלעך, פעלד-בענקלעך
מאטראצען
גאבעטעס, שעזלאנגען און קאנאדיסקע קאזעטקעס, טאפטשאנעס, מעטער-מאסען
– ווי אויך –
רעיעלע בעהאנדלונג! פאבריקס-פרייזען זעמטליכע רעפאראטורען;
הורט לאדז, פולנאצנא 24, טעל. 131-85 דעטייל

איבערציהגעביי

א לאקאל נאך דער דרוקעריי אויף דער ציגעלגאס (נעבן טעאטער) מיט עלעקטרישען בעטריב.
צו ערפאהרען ביי
Czajkowski Prusa 15
tel 149-40.

אכטונג! די פרוי גאלדע ווייסטוך ווערט געבעטען צו קומען צו איהר שוועסטער ריזע אלעקסאנדערגאס נומ' 6 וועגען א בריף, וואס איז געקומען פון איהר ברודער קאפעל פון אויסלאנד.

קינא-טעאטער

ZACHĘTA

26 זגערזשער 26

היינט און וויטערע טעג!
פרעכטיגער דאפעל-פראגראם!

נאר דיך האב איך געליבט

וואונדערשעהנע דראמע. – אין די הויפט-ראלען:

Mady Christians i Jan Stüwe

גרעפין לואיזא קאבורסקא

עראטישע דראמע. – אין דער הויפט-ראלע:

Erna Morena

אכטונג, זומער-סעזאן! אנהויב פון די סעאנסען: אין געוו. טעג 5.30 נאכמ. שבת, זונטאג 3 א זייגער בייטאג
דער זאל ווערט מעכאניש ווענטילירט

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, חייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פעלט שוין אין דעם מיט און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פארדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל געמאכטע האלבאנדאזשען אויסגעצייכענט מיט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע באהאנדלונג און פון דיזען פראפעסאר

דאקטאר ברעכונדעווינג בעזונדערן וזכער דעם שארטמאן און נעפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס לייזונגען מיט הייל-גארטעלען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאט-פיס ספעציעלע אפלאגען אין די שיך. קינסטליכע געמאכטע פיס און הענד, געמאכטע זאקען פאר די גראסטע קראנקע שיכער.
עמפפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אנגי בעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר באראנטש, פראפ. דר. י. מאַרישלער, פראפ. ד"ר בר. קיסלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דעם ה, ספעציאליסט י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 דריק איך אויס מיין דאנקבארקייט פאר אפגעהאלטען מיר די זעהר שווערע ברוך-רופטור אלטער 25 יאהר האב איך געליטען פון שטענדיגע וועהטאג-אטאקען און היינט, א דאנקדעם גרויסען ספעציאליסט בין איך פריי פון ליידען און פעהיג צו דער ארבייט. דערמיט דריק איך אויס איהם מיין הארציגסטע דאנקבארקייט.

Tema Rozenblum.

כ'קויף ספרים און ביכער

אלערליי ספרים (הלכה, אגדה), ביכער און צייטשריפטען פון יודאיקא אין העברעאיש און אין אלע אייראפעאישע שפראכען.
צו טרעפען יעדען מארגען פון 8 ביז 12 בייטאג.
Aleja I Maja 39, m. 5. 9988

צו די פאליסע-בעזיצער

פון דער אמעריקאנער פערזיכערונגס-געזעלשאפט

„Equitable"

דער פארשטעהער פון דער פירמע „דאלאר-קלעימס קאמפ" אין ניו-יארק איז געקומען קיין לאדז און וועט אויפנעהמען אלע בעזיצער פון די דערמאנטע פאליסען, דאנערשטאג דעם 16, פרייטאג דעם 17 און שבת דעם 18 יולי ה. י. אין גראנד-האטעל פון 10 פריה ביז 2 נאכמ. און פון 5 נאכמ. ביז 8 אין אווענד.
דעם נומער פון אויפנאהמס-צימער וועט א נוויזן דער פארטיער

יעדער איינציגער האט זיך איבערציינגט, אז פאר

מעבעל

דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען או"וו
צאהלט די העכסטע פרייזען

א. ווייצמאן שענקעוויטש 23

טעלעפאן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצט מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

דאס קאנצעסיאנירטע

עלעקטראטעכנישע ביורא

פון **מ. וואלדמאן**

נעמט אן ליכט- און קראפט-אנלאגען
צו מעסיגע פרייזען
ביים טאטבורירער נ. וואלדמאן
ווסכאדניא 50, טעל. 147-23

Dr. med.

M. Rosenthal

ספעציאליסט פאר אקושעריע און פרויען-קראנקה.
11-go Listopada 19 (קאנסטאנטינער)
telefon 223-34 טעלעפ.
נעהמט אן אין דער היים פון 4 ביז 7 אווענד און לעטשניצע „פאמאץ" ליטאגאווסקיגא 1 (אלעקסאנדערער-גאס) פון 1–2 נאכמיטאג.

טיכטיגע

אינקאסענטן-קעס

קענען זיך זאפארט מעלדן ביי דער פירמע זינגער, זגערזשער 56 פון 9 ביז 11 פריה.

השבת אבדה

איך האב פערלוירען א ביכעל פון וועקסעל-אינקאסא פון דער Bank Kupiecko-Kredytowy זאוואדזקא 11 „אויפ'ן נאמען N. Nachimowicz מען אפצוגעבען אין באנק.

3 צימערן און קוך

מיט בעקוועמליכקייטען פון זאפארט צו פערמיטן צווישען פל. וואלנאשטשי און פאלודניאווא גאס. אפערטען אונטער "A.B."

צו פערקויפען

אפאטאגראפישן אנשטאלט צוליב א קראנקהייט פון זאפארט. צו ערפאהרען נארוטאוויטשא 13.

סטעמפלען

אלער ארט
צו ביליגע פרייזען
חערן אויסגעפירט
אין די דרוקעריי
17 פאלודניאווא 17

Dr. med. **NIEWIAŻSKI**

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9–1 פארמ.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

לעטשניצע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

רענטגען-אינסטיטוט

און עלעקטריש-דענטיסטישער קאבינעט

זגערזשער 17, טעל. 116-33

ד"ר גאלדשטיין-פאלאק אויגען-קראנקה. פון 1–2
ד"ר וויינבערג אינערן, הערץ און לונגען פון 1–2 און פון 6–7
ד"ר יוסטמאן נערווען-קראנקה. פון 12–2
ד"ר סטופעל רענטגען פון 12–2 און 4–6
ד"ר פאפיערני פרויען- און געבורט-הילף פון 1–11½
ד"ר מאנטאר כירורגישע קראנקה. פון 5–6
ד"ר ראקאווסקי נאז, האלז און אויערן-קר פון 10–11, 2–3 און פון 6–7
ד"ר ראזענצווייג קינדער-קראנקהייטען פון 11–12 און פון 4–5
ד"ר רוזשאנער הויט- און געשלעכטס-קר. פון 1–2
נ. ראזעס צאהן-ארצט פון 9–1
א. גראדזענטשיק צאהן-ארצט פון 3–7

צאהן-טעכניק, בעהאנדלונג, קראנען, מאסטען א.א.וו. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגען-אינסטיטוט. — היילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגען-שטראלען, פאר בעשטראלונג און דורכלייכטונג, קווארץ-לאמפען, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע

אלע מעגליכע אנאליזען.

אימפונגען נעגען שארלאך (שקארלאטין).
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.
ווויזיטען אין שטאט.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

זאוואדזקא 1.

נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערווען-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט ראסמעטיק.
— טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
– בעזונדערער ווארטע-צימער פאר פרויען. –

וויזיט 3 זל.

„SANATO"

כירורגיש-ווענערישע-אנשטאלט

אגראדאווא 10, טעל. 213-57

1-טע און 2-טע קלאס

גינעקאלאגיש-ווענערישע-אבטיילונג

ד"ר מעד. ש. איגער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד רייטלער-סוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער

פרייז פון א געבורט

אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען

200 זל.

אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאמאוו
כירורגישע אפטיילונג פון ד"ר מעד. ס. קאנטאר
עמפפאנגס-שעה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.
אויגען-אפטיילונג פון ד"ר מעד. י. קראוש
עמפפאנגס-שעה'ן פון 11 ביז 12 נאכמיטאג.

Dr. med. H. LUBICZ

ספ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 13-142
עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8, זונטאג און יו"ט 9–1, פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

אנ'ערשטקלאסיגער פערקויפער

פונדער טאבאקפאבריק-בראנזשע מיט אנ'איינגעפיהרטער קונדשאפט ביי פאזנער סוחרים און אויף ד"ר פראווינץ זוכט א פאסטען געגען מעסיגען געהאלט. אפערטען אונטער "C. B." אין אדמיניסטראציע.

א זאסן-ארבייטער

קוואליפיצירט אויף „אידעאל" - מאשינען ווערט געזוכט פון זאפארט. צו ערפאהרען אין אדמינ.

ד"ר ראבינזאן

פאדעמביע

גראנד-פענסיאנאט

ENGLISH

פאר אנפענגער און פארט געשריטענע. קאנווערסאציע, ליטעראטור
צו צוגענגליכע פרייזען
ערטיילט א פעהיגער פעדאגאג. – אפערטען אין אדמיניסטר. פאר „Mir"

DR. MED.

L. Pikielny

אורלאג
ספעציאל-ארצט פאר נירן, בלאז און אורין-קראנקה.
NAWROT 8, tel. 2,19-90
נעהמט אן פון 4–7 אווענד.

Dr. med.

W. Eychner

גינעקאלאג-אקושער
זגערזשער 11
טעלעפאן 134–72
נעמט אן פון 3–4 נאכמ.
און פון 7–9 אווענד.

Dr. Z. Rakowski

פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען
9 קאנסטאנטינער 9 טעלעפאן 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11 און פון 5—3

מאשין-לעכער

ווערן אנגענומען אויסצונייען ביי
נ. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

אבאנעמענטס-פרייז: [illegible]

אנאנסען-פרייזן: פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען
אין טעקסט—40 — 60— 4
נאכ'ן טעקסט—12 — 18— 8
[illegible]

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółka z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Krafinski
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 81.